

pen

- štreko
kunén!

*Ferenc Jožka jo je napravo,
Horti Mikloš popravo,
Toth Pišta zapravo,
Slavicov Tuna
se za Soboto gor postavo!*

/Foto: Nataša Juhnov/

VESTNIKOV
MESEČNIK

četrtek,
28. oktobra,
1999,
55. številka

V kleti bo vrelo, v topli sobi pa se bo Pen štel. Vmes bo iz mošta
vino dozorelo, 25. novembra pa bo s Penom znova veselo.

TUTE
OBUJAJO
SPOMINE

Tudi nekoč je bila matura

Pozorno glejte in se čudite. Ne fantom na fotografiji, pač pa naslednjemu razkritju - fotografija je stara nič manj kot tri desetletja in pol in prizor je z maturitetne slovesnosti na soboški gimnaziji. Ja, ja, matura je bila, pa je ni bilo in je zdaj spet. Časi se pač spreminjajo ali če hočete - ponavljajo.

Pentute vas bodo nagradile, če boste spoznali vsaj enega od danes znane trojice. Če vam kljub razmisleku ne uspeva, je tu rešitev:

Okrogel fante z marelo je EVGEN EMRI, v starih časih eden najsposobnejših politologov v regiji, kleči (in knjigo drži) drugi EVGEN, in sicer CAR (ta je danes v Mestnem gledališču Ljubljanskem in je priznan slovenski igralec), maturant z očali pa je JANI ŽILAVEC, vsakoletni Miklavž in dedek Mraz, amaterski igralec in strokovnjak za najdragocenejšo tekočino (vodo, ne kri!). foto: Kdo ve?

Kdo bo koga, če ne Kučan Kučana?!

DOGODKI

Oba sta KUČANA (v domovini staršev Kučana), oba sta naše gore li-sta, saj so njune korenine na Goričkem, in oba sta (bolj stalno kot začasno) v Ljubljani. Eden se ukvarja s kmetijskim novinarstvom in je že vrsto leta na Radiu Slovenija, ime pa mu je FERL. Drugi je MILAN, kmetijske probleme tudi dobro pozna, a je ob tem še predsednik države. Ugotovite, kdo je kdo na fotografiji! ISUŠ

Novinar Boris H. V okroglini

EVO GA!

Časi so pač taki, da zori. In če zori, je prav, da to počne v novih sodih. Za najboljšo vino je treba izbrati najboljšo posodo in zato novinar BORIS HEGEDUŠ letos ničesar ni želel prepustiti naključju. Lastnoročno in -nožno se je podal v leseno okrogolino, da bi sam preskusil kakovost letošnje lesene ponudbe. Pentutarji poročajo, da je bil s testom zadovoljen in da je medtem sod že na varnem v kleti. Seveda poln! ISUŠ

Ne tumbaj!

Zaj pa malo enjan pa si enoga nažgen.

TRADICIJA

Slovenska svinja, kdo bo tebe jedel?

Evropa zdaj!

Foto: ekec

Če vam za ilustracijo KAMPANJE sladkorne pese, ki je ta čas na vrhuncu, manjkajo gore pridelka, težki tovornjaki in ormoški Nizozemci, ne glejte fotografije. Da vas ne zaskomina po časih, ko je bilo še drugače!

Alojz Filipič od enologa do pesnika

Priznani vinski strokovnjak iz Radgonskih gorc ALOJZ FILIPIČ je neštetokrat pokušal mlada (in stara) vina - podobno kot na fotografiji z direktorjem Pomurskega sejma JANEZOM ERJAVCEM. In prav milo se mu je storilo, ko je ob vsaki pokušini zlahkne kapljice začutil gomazenje mravljincev od hrbta navzgor (in ramen navzdol). Navdajal ga je občutek ne popisne ganjenosti, porajale so se mu bistre misli, prave pravcate rime. Takole je umetniško interpretiral pesnitev pred množico trgačev na gornjerad-gonskem sejmišču, namenil pa jo je mestnemu viničarju PERU CVETKOVIČU: »Kavčina je sorta modra, letos spet lahko bo dobra. Če to ne bo, viničarju Perotu bo slabo šlo. Ranina sladka da je kaj, volje dobre viničar je Peri zdaj; če naprej tako bo dobro šlo, tudi letos ne bo prišel pod sto!«

p. s. Gospod Cvetkovič tehta 105 kilogramov (brez grozdja) ... GeGra

OKTOBRA SE BRANIMO PRED OGNJEM

Zupan Kavaš gasi

Beltinska občina premore kar 33 gasilskih deset in to je porok, da tako hitro ne bodo goreli. Če pa bodo, se ognjenim zubljem ne piše dobro, saj je praktično pri vsaki hiši kakšen usposobljen, da jih ukroti. Zato ne čudi, če je zaprisežen gasilec tudi župan JOŽE KAVAŠ. Pentutrarska fotografija prča, da se je odločil (za določen čas, predvsem pa v oktobru, mesecu varstva pred požari) običajno, civilno obleko odložiti v omaro. Z največjim veseljem zdaj nosi gasilsko uniformo, ki so mu jo podarili gasilci iz Lipe. Na pomoč! -e-n

PRVA LIGA
Vili Resnik
 podpisal za Potrošnik!

Lahko bi jo razglasili za tuto tut: nekoč estradni umetnik in pevec VILI RESNIK se je namreč po prijateljskem prepričevanju in nespornem talentu (za žogo se podi že, odkar je shodil, in to je bilo že v 10. mesecu) odločil, da svoj glas obesi na klin, z njega pa sname nogometne čevlje. Začel bo torej s prvoligaško žogobrcarsko kariero in ker zaradi pomanjkljivih višinskih in siceršnjih priprav v začetku ne bo zmožel več kot 30 do 35 minut tekmovalnega ritma, se je odločil za beltinski POTROŠNIK. Tam je z večino soigralcev podobno. V svoji prvi izjavi za Pentute je priljubljeni Vili dejal: »Pričakujem, da me bodo Marki toplo sprejeli, sam pa se jim bom skušal oddolžiti s požrtvovalnostjo in borbenostjo do poslednjih atomov moči. Za žutoplavi dres sem pripravljen iti do konca!« frbo

TEKOČE ZADEVE NE PRIZANAŠAJO

Utonili za Lipnico

Kolikor je Pnetutam znano, potok LIPNICA (po njem se med drugim imenuje občasno glasilo moravskotopliške občine) v zadnjih tednih ni poplavljal. Zatorej visoka in deroča voda ni mogla pogoltniti nobenega od njenih krotilcev, kot so bili nekoč »būjraši«.

Pa vendar je zrasedel zanimiv spomenik v gozdčiku na desnem, ivanskem bregu Lipnice. Nemo priča o izgubah zaradi neusmiljenega potoka, čeprav je besedilo na njem tako, da nas pusti dvomiti, da so padle žrtve zgolj zaradi čisto navadne vode.

GeGra

Minuta molka

SPOMINI NA POLETJE SLO TURIZEM

JE NA PSU (PES PA NA STOLU)

»Turizem smo ljudje« je slogan, ki vse manj velja, saj je prav minula poletna sezona pokazala, da je bilo ob naši obali skoraj več štirinožcev kot ljudi. Pa tudi malo boljše mesta (kot na fotografiji) so zasedli. Nekaterim natakajem, vajenih boljnih časov in premožnejših gostov, so se kar ježili lasje, ampak za napitnino je bilo to poletje včasih potrebno očistiti tudi kakšen pasji drekec! frbo

Kako mi zadišiš ...

KOMPENTAR

Povod za tole razmišljanje je bil neki nedeljski večer v edinem soboškem prostoru, ki bi morebiti še lahko odigral vlogo nekdanje kavarne. Nekoč jih je podeželsko mestece na zahodu Ogrske premoglo tri. Danes nobene. Je pa zato toliko težje najti ovinek v Murski Soboti, na katerem ne bi bilo pet kafičev hkrati.

In tako smo kramljali z gospo Jožico Močan, ki je bila pred pol stoletja edina dama, ki so jo soboški kartasi enakopravno sprejeli medse in se spominja takratnih partij remija pa tudi plesnih prireditev ob zvokih ciganske godbe do podrobnosti, ali z Aleksandrom Čisarjem, ki letos pravlja 70 let, odkar igra kraljevsko igro šah, ali z Estiko Pleša in njeno mamo, ki se spominjata, da sta včasih, ko je bilo glasbe

v kavarni konec, godbenike in prijatelje odpeljali k sebi domov in so pili, peli in plesali do jutra ... ej, vzdihnem.

In prislunem starim gostinskim mačkom, direktorju Černjaviču in Sabjanu pa natakajem Karčiju, Naciju, Laciju in drugim, ki se še danes fotografsko spominjajo, skozi katera vrata je vstopal kateri gost, kje mu je natakaj obesil plašč, kaj je kdo od njih pil. In vzdihnem eden od njih: Takrat so gostje natakaje spoštovali, da obratno ne govorimo.

In zdaj? Seštejmo vse skupaj. In ugotovimo, da kavarne Murska Sobota ne premore več. Še huje. Ne premoremo prostora, kjer bi se odrasli, recimo jim, ugledni Sobočani, lahko zvečer v miru usedli, popili kavico, vodo, sok, vrgli partijo kart, odigrali partijo šaha, pokramljali. Morda bo kdo ob tem vzkliknil, da forsiram elito, smetano družbe. Morda res. Pa ne v smislu, da morajo biti tisti, ki bi se zbirali v takem lokal, bogataši. Ne, v mislih imam elito, ki se zna in hoče dostojno obnašati v lokal, ki spoštuje mir drugih in se zabava tako, da jih ne moti.

V že zdavnaj pozabljenem salonu hotela Diana, kamor sem hodil kartat s prijatelji, so se zbirali številni direktorji, politiki in obrtniki. Pa jim je bil zelo spoštovani in priljubljeni partner za partijo kart ali pogovora o marsičem Zrimov deda, žal tudi že pokojni tiskarniški delavec. In ne samo on.

Lokal te vrste, kot rečeno, jih je Sobota nekoč premogla tri, bi si težko privoščil zasebnik, ki bi mu to bil edini objekt. V Soboti je edini, ki bi ga spet zmogel, Radenska - Zvezda Diana, ker direktnega profita tak lokal gotovo ne more dati. Lahko pa pomeni pomembno prestižno lokacijo, ki daje firmi, kot je omenjena, pomen, ki je večji od tistega, da nas hrani in napaja. Ali si bo sedanje vodstvo Zvezde Diane upalo zagristi v to grenko jabolko, bo pokazal čas. Držim pesti!

MARJAN DORA

NA OBISKU PRI EVANGELIČANSKI DUHOVNIŠKI

Ana, triletni sonček, poje, pravzaprav kar žvrgoli enkrat v očetovem, potem v maminem naročju. Zvedavi David z rumeno rutico okrog vratu, ki jo nerad sname, saj potem ne bi vedeli, da je že šolar, je bolj molčeč in se oglasi šele takrat, ko oče Leon pozabi omeniti dogodivščine z gosko. To je zgodba iz hodoških let, kjer je Leon Novak, sin tamkajšnjega evangeličanskega duhovnika, z bratom Valterjem in drugimi kmečkimi otroki odkrival svet ob meji in kar do četrtega razreda obiskoval tamkajšnjo dvojezično šolo. Od tod mu znanje madžarščine in upanje nekaterih Hodošanov, da bo nekoč pri njih nasledil očeta. Z izvolitvijo za seniorja slovenske evangeličanske cerkve je Ludvik Novak z družino po devetnajstih letih odšel v Mursko Soboto, Leon v klasično gimnazijo, brat na kmetijsko šolo. Leon je po maturi in treh semestrih germanistike v Ljubljani presedlal na dunajsko teološko fakulteto.

Drugi rod farajev

»V tistih časih se je malo vaših vrstnikov odločilo za duhovniški poklic.«

»Že od otroštva sem s spoštovanjem gledal na očeta in želja, da bi opravljal njegovo poslanstvo, je vedno bolj rasla v meni.«

»Vi ste edini med mlajšo generacijo, ki nadaljuje družinsko tradicijo duhovnikov.«

»V moji generaciji sem, a ne edini, pred mano je šel po očetovih stopinjah gospod Gustav Škalič. Sin gospoda Erniše, sedanjega seniorja, in hčerka Kerčmarjevih, duhovniškega para iz Gornjih Petrovec, študirata na bratislavski evangeličanski teološki fakulteti. V Prekmurju spet rastejo evangeličanske duhovniške družine.«

»Vaša dunajska leta so povezana tudi z ljubeznijo.«

Sproščen smeh in gospa Elizabet, mladošna, prikupna soproga soboškega fararja, ki zase pravi, da je prekmurska »sneha«, v lepi slovenščini pripoveduje o študentski ljubezni in skrbi svojih staršev ob njenem odhodu v Černelavce in o velikem presenečenju, ko je videla, da je tod prav tako lepo ih urejeno kot v njeni vasi na Gradiščanskem, kjer je mati učiteljica, oče in brat pa se ukvarjata v pridelavo in prodajo vina.

»Leona so poznali in niso nasprotovali najini vezi, le skrbelo jih je, kako bomo živeli, saj je imela večina Avstrijcev pred desetimi leti čudne predstave o teh krajih in jih enačila z Romunijo.«

»Še pred koncem študija sva se vzela. Civilna poroka je bila v Avstriji, cerkvena pa v Murski

Soboti,« dodaja mož.

»Negotovo je bilo z mojo službo, ker takrat še nisem obvladala slovenščine, David je bil že na poti, jaz pa sem se vozila v Gradec, kjer na elitni zasebni šoli še zdaj predavam evangeličanski verouk. Po izobrazbi sem teologinja in zgodovinarica. Po rojstvu Anje dva dni tedensko poučujem na graški in en dan na radkersburški šoli. Tako mi ostane več časa za otroka.«

Elizabet je prava »sneja«, saj si gresta s taščo na roko. V dneh, ko je v mlada mamica službi, je mala Ana, ki je dnevno tri ure v vrtcu, preostali čas v varstvu babice. David, ki je bolj molčeč, je zelo navezan na mamico, s katero se pogovarjata le po »avstrijsko« in kadar omenja stare starše na Gradiščanskem in tamkajšnjega prijatelja Tonya se mu zaiskrijo oči.

»David je bolj avstrijski, saj je veliko časa preživel pri mojih starših. Ana pa je prava mala Slovenska, z mano sploh ne spregovori nobene nemške besede,« pravi Elizabet, ki jo mala trmoglavka kliče za »mamičo«, očca Leon pa je papa.

David enakovredno komunicira v obeh jezikih in mu je kar žal, da s sošolci ne bo obiskoval nemškega jezikovnega tečaja na šoli.

»Kaj pa prijatelji?«

»Nismo še uspeli navezati trdnih prijateljstev, imamo pa veliko znancev doma in na oni strani meje. Ob koncu tedna je zame največ dela, saj so verski obredi in srečanja z verniki najbolj intenzivni prav v času, ko se drugi ljudje, moji nekdanji sošolci, srečujejo,« pravi Leon Novak, ki je dušni pastir v največji evangeličanski gmajni v Sloveniji. Nasledil je očeta, po-

Črno-bela fotografija iz družinskega albuma: Leon ob očetu evangeličanskem seniorju Ludviku Novaku, materi Erki in bratu Valterju.

DRUŽINI NOVAK

Leon Novak, drugi duhovnik v družini Novak, ki so ga pred leti verniki izvolili na čelo številčno in teritorialno največje slovenske evangeličanske gmajne.

končnega duhovnika, dolgoletnega evangeličanskega seniorja na Hodošu in v Murski Soboti. Njegova priljubljenost med verniki je velika, a težka dediščina za sina ob spoznanju, da ljudi, ki so ga izvolili za svojega fararja, ne sme razočarati. Žal očeta ni več, da bi mu dodelil kakšen nasvet kot v prvih letih soboškega kaplanstva. Dušnopastirsko delo v gmajni in sploh v evangeličanski cerkvi ga zelo okupira.

»Vendar pa ne živimo čisto izolirano, saj nas moževi sorodniki pogosto obiščejo, veliko potujemo po Prekmurju. Ko imam kaj prostega čas, peljem otroka na Goričko. Rada imam Grad z okolico, kjer pred mojimi očmi obnavljajo mogočno grajsko stavbo. Velikokrat se peljem tudi proti Fokovcem. Otrokoma je najbolj všeč, ko skupaj prirejamo piknike v naravi. Veliko se družim z gospo Marto, ki je v službi v naši gmajni. Hvaležna sem ji, da me je tako zavzeto učila slovenskih besed. Njena pomoč je vredna več kot jezikovni tečaji. Če pa mi čas in otroka dopuščata, veliko berem, tudi slovenske knjige in časopise.«

Mlada družina: Leon in Elizabet vsako prosto minuto posvečata Ani in Davidu, ki sta le trenutek obsedela v naročju staršev pred fotografskim aparatom, kajti sobane soboškega »farofa« so svet, ki ga dan za dnem znova odkrivata.

»Gospa Elizabet, kje je vaš dom?«

»Tu in tam. Zadnje čase vedno bolj čutim, da je moj pristan tu. Rada sem profesorica in veselje mi je delati z mladino, zato ne bi pustila svoje službe in navsezadnje je moja plača soliden prispevek k našemu preživetju. Mor-da se bom, ko otroci odrastejo in si ustvariva solidno eksistenco, ob možu posvetila karitativnemu delu v cerkveni občini. Sedaj sem zadovoljna in kos svojemu delu. Vedela sem, da Leon ne bo ostal v Avstriji, to mi je povedal že na začetku, in ne obžalujem, da sem mu sledila.«

Ella Pivar

Na Rajhovini je bil

praznik

Zadnjo soboto v septembru je Rajhova edinka Tanja pogumno stopila pred mikrofoni in ponosno prebrala družinsko kroniko. Zadnja tri desetletja sta ji dala pečat pokojna mama Marta in oče Naci, ki je še vedno prva violina gostilne. Bogve, kakšne misli so mu blodile po glavi, ko je poslušal odločno Tanjo?

Mama Marija je še vedno duša kuhinje. Vsak dan ni časa za zahvale in pohvale, da so bili »retaši« in gibanice enkratni, zato pa sin Naci ni skoparil s čustvi, ko je družina praznovala v družbi petsto povabljenih gostov.

Med častne goste slavja se je zapisal Giderov Tonček iz Blagovnice, ki je vsa tri desetletja najbolj zvest gost v gostilni. Za njegovo šarmantnost imajo gotovo zasluge Rajhove kuharice. Dobro so skrbele zanj!

Širši krog Rajhove družine. V ospredju sta najmlajša Valentina in Leon, v prvi vrsti Naci, Marija, Tanja in zet Damir Pintarič. Za njimi pa vsi tisti, ki se iz dneva v dan enako zavzeto trudijo, da bi v Rajhovi gostilni postregli najboljše.

Bilo je leta 1886, ko so pri Rajhovi začeli točiti »špricarje«. Od vsakega je nekaj malega ostalo za prihranek in do leta 1925 se je nabralo toliko denarja, da so sredi vasi zgradili novo gostilno. Oče Geza je bil še ambicioznejši in začel je graditi gostilno na sedanji lokaciji, kjer je začel pred tridesetimi leti samostojno pot sin Naci. Trdo je delal, se učil, razmišljal, eksperimentiral ... in uspel. Gostišče Rajh sodi v vrh slovenske gostinske ponudbe. Doma ga itak vsi poznamo, poznajo pa ga tudi vsi tisti Slovenci, ki so že uspeli priti do Prekmurja. Prekmurje in Rajh sta zanje sinonima. In še veliko gostov se bo obrnilo pri Rajhu, saj polovica Slovencev še ni bila pri nas. Torej bo dovolj dela zagotovo tudi za naslednjih trideset let, ko se zagotovo spet dobimo na podobnem slavlju na Rajhovini, kjer se za nadaljevanje družinske tradicije ni bati. Mogoče pa se bo Naciju zahotelo slavje ponoviti že čez pet let! Gostje bi bili zadovoljni, če bi se lahko spet kmalu tako dobro imeli, sporočava v imenu vseh Penovca Irma in Jure.

Povabljenici so prihajali polnih rok. Bližnja soseda Giza je k darilu dodala trideset posebej odbranih vrtnic.

Dobri gostilničarji niso samo konkurenti, so tudi dobri prijatelji. Frida in Emilija iz Lovenjakove družine, ki prav tako sodi med gostinske klane v naši krajin, sta to manifestirali z ogromno in zelo okusno torto v obliki jedilnega lista. Frida in Naci sta odrezala prve kose. Ni bilo tako zelo preprosto, saj sta delo nadzorovala sam predsednik države Milan Kučan in soproga Štefka, sicer družinska prijateljca Rajhovi.

Moja generacija slovi po skromnosti

Povili so ga (kot bi zapisal naš novinar starejše generacije) pred šestdesetimi leti na Tišini. Rodil se je materi, učiteljici na Tišini, in očetu, trgovcu in lastniku trgovine v Soboti, na začetku današnje Kocljeve ulice.

Ko je hodil v ekonomsko šolo, je stanoval pri teti, lastnici takrat znane Flisarjeve gostilne. Tudi ta gostilna je nekoč stala v današnji Kocljevi ulici.

Kot mladi diplomirani ekonomist se je leta 1962 zaposlil na občini. Kmalu zatem je prevzel vodenje novoustanovljenega stanovanjskega podjetja. Po združitvi tega s komunalnim podjetjem je novo firmo vodil do leta 1974, ko se je odločil za komercialno delo v tovarni Mura, kjer je še danes.

V sredini tega stoletja je Mura začela svoj strmi razvoj. Danes je, na različne načine, močno vtkana v našo pokrajino, saj si življenja brez nje skorajda ne moremo zamišljati. Vprašanje, ki ga bom zastavil, bi morda moral prej kot tebi nasloviti na kakšno vedeževalko, pa vendar poskusiva odgovoriti: kakšna bo njena prihodnost v naslednjih petdesetih letih?

Uhu! To vprašanje je zanesljivo aktualno. In ne zanima samo mene. Verjetno tudi druge zaposlene v Muri in verjetno tudi druge prebivalce Pomurja. V celotnem preteklem obdobju je bilo poslanstvo Mure naravnano v zagotavljanje delovnih mest in s tem socialne varnosti tukajšnjih prebivalcev. To nam je uspelo tudi v prehodu v novi sistem, saj dejansko do danes nismo zmanjševali števila delavcev.

Tržno gospodarstvo, ekonomske razmere v svetu, v Sloveniji in v tekstilni dejavnosti ne dovoljujejo kakšnih optimističnih napovedi. Tekstilna panoga je delovno ekstenzivna. Mislim, da bo izredno pomemben nadaljnji odnos države do te panoge. Mura je danes usmerjena predvsem v izvoz, vemo pa, kakšen je položaj izvoznikov v tej državi. Ob vsem tem ima Mura preveč zaposlenih. Zato po v prihodnje potrebno število zaposlenih zmanjšati. Po »mehki metodi«, seveda. Če bo odnos države do obremenitev izvoznikov nekoliko ugodnejši, bomo lahko živeli še določen čas. Kako bo vse to čez petdeset let, pa ni odvisno samo od Mure.

V Muri si že petindvajset let. Si zadovoljen? Si bil dovolj uspešen?

Zadovoljen sem vsekakor. Kajti, kar sem delal, sem delal z veseljem in z zadovoljstvom. Uspešnost - upam, da govorijo rezultati in leta, ki sem jih živel za Muro.

Na televiziji te večkrat vidimo ob predsedniku Kučanu. Kdaj in kako se je začelo to druženje ali morda prijateljstvo?

Predsednik je velik človek. Vesel sem, da je moj osebni prijatelj. Prijateljstvo se je začelo že v dijaških letih, čeprav sta med nama dve leti razlike. Srečevala sva se ob različnih političnih aktivnostih, bila sva skupaj v brigadi pa tudi med študijem sva imela številne stike. Vezi med dobrimi prijatelji ostajajo, zato to prijateljstvo traja še danes.

Predsednik Kučan velja za skromnega človeka.

Saj je. Skromnost je velika kvaliteta vsakega človeka. Mislim, da smo Prekmurci na splošno v tem pogledu v Sloveniji cenjeni. Morda bi lahko trdil, da je naša celotna generacija prežeta s to lastnostjo.

Si član Evropskega reda vitezov vina. Kdo je lahko član tega reda?

Kriteriji so dokaj dorečeni. Pogoj je, da te nekdo od članov pozna in te predlaga.

Kakšen je ceremonial ob sprejemu? Imate tudi svojo uniformo?

Senat tega reda te povabi med svoje člane oziroma ude in opravi slovesno intronizacijo ter prisego viteškega reda. To se dogaja na letnih slovesnostih oziroma konventih.

Koliko članov ima red v Sloveniji?

Okrog sto petdeset. Vendar udov je samo štirideset. Drugi so gostje viteškega omizja oziroma hospiterji. Med udi so tudi redovne stopnje: vitez svetnik, vitez sodnik in vitez kot najvišja stopnja.

Kakšno stopnjo imaš?

Jaz sem že vitez sodnik.

Je tudi predsednik Kučan član tega reda?

Ne, on ni član tega reda. Aktivni politiki nimajo pravice do članstva. Predsednik Kučan je častni član in nosilec velikega viteškega križa.

Ernest Ebenšpanger

Vse viteških slovesnosti se redno udeležuje.

Tudi v Lions klubu si.

Tu sem član že od leta 1993. Klub je bil ustanovljen dve leti prej. Soboški je bil med prvimi v Sloveniji.

Kako se lahko včlaniš v ta klub?

Predlagati te mora član kluba. Sprejet si le ob soglasju vseh članov.

So pomembne moralne, politične, statusne, materialne ali kakšne druge norme, da te sprejmejo.

Lions klub ni politična organizacija. Je humanitarna organizacija in iz tega tudi izhajajo norme za članstvo v njej.

Kakšna je razlika med Rex rotary klubom in Lions klubom.

Rotarijanci nimajo ciljno usmerjenega delovanja, lionsi pa imajo. To je predvsem pomoč slepim in slabovidnim.

Recimo, da so vse te aktivnosti, o katerih sva govorila doslej, nekako del tvoje funkcije in položaja. Ti ob vsem tem ostaja čas za nekaj, kar res delaš iz čistega veselja? (Soproga, ki je pomivala posodo v kuhinji, se je ob tem vprašanju glasno zasmejala.)

Ob vseh obveznostih in delu mi za takšne stvari ostaja malo časa. Kljub temu človek potrebuje sprostitve. Za mene sta to delo okrog hiše in lov.

V kateri družini si član?

V lovski družini Bakovci - Dokležovje.

Si aktiven?

Bolj ali manj sodelujem na vseh akcijah in lovih moje družine.

Se lahko pohvališ s kakšno trofejo?

Dva srnjaka.

Kot da ne morem brez predsednika! Videl sem vaju, na televiziji seveda, na Triglavu.

To so tradicionalni pohodi slovenskega vrha na slovenski vrh.

Kdo organizira te pohode?

Zavarovalnica Triglav.

Torej spadaš v slovenski vrh. Po kakšnem ključu?

V tem primeru so to mišljeni slovenski direktorji. Letos smo bili v tej obliki že desetič.

Po kateri poti ste šli?

Iz Pokljuk čez Rudno polje.

O čem nisva spregovorila?

Morda o tem, da sem tudi svetnik mestne občine Murska Sobota - že drugi mandat, da sem član sveta mestne četrti in predsednik upravnega odbora Pomurske gospodarske zbornice.

Joe Ree Thoooper,
foto: Jure Zauneker

Letni konvent v letu 1996 v Gornji Radgoni.

OKTOBRSKA DRAŽENJA

Oktober v Gornji Radgoni prinaša našim čutilom mnogo dražljajev. Moram pa povedati, da me je oktober 1999 pozitivno vznemirjal. Tu in tam je prišlo do kakšnih motenj oz. jeze, pa jo potisnimo v kot.

Občina Gornja Radgona praznuje 1. oktobra svoj praznik (nekoč 15. oktober). Pri oblikovanju praznovanj ob občinskem prazniku imam malo prstov vmes in tudi kakšno idejo. Osrednja proslava je bila »na nivoju«. Tako se dela.

Čestitke in pohvale Normi, Marjanu in županu za udaren nagovor (»na izust«!) in opravičilo, da je bila štiri minute daljša. Čudovita scena in odlična glasbena interpretacija. Vsi dobitniki priznanj vzhiceni. Skratka, odmevno in nepozabno!

Medobčinska likovna razstava v avli kulturnega doma postavljena z izbranim okusom. Negativni dražljaji me prevevajo ob mačehovskem odnosu do kulture in do neurejenega statusa kulturnega doma oz. kinodvorane.

Negativno me draži tudi neurejen športni center Trate. Nekoč ponos, danes žalost. Tradicionalni jesenski kros ob občinskem prazniku smo morali na radgonski šoli izvesti za našo šolo. Čudovite so proge za kros na športnem centru in po nasipih v okolici. Toda kaj, ko so tri dni pred občinskim praznikom nasip prekopali. Na centru pa smo našli šest lukenj (nevarnih) v pogreznjeno kanalizacijo.

Akcija Društva prijateljev mladine Gornja Radgona 1000 otrok v krogu za mir in prijateljstvo z obdaritvijo lastnoročno izdelanih spominkov je bila sijajna!

Še eno pozitivno vznemirjenje me je prevevalo: 25-letnica šolske zgradbe v Prežihovi 1. Odlično pripravljene in izvedene prireditve, posebej za razredno in predmetno stopnjo, vmes obujanje spominov in pogled (danes žalosten) na nekdanje prostore šole na radgonskem gradu do leta 1974. Večerna prireditev prijetna in profesionalno izvedena. Kjer je jasen cilj, tudi uspeh ne more izostati.

In še nekaj me vznemirja - današnja (28.10.) 9. seja občinskega sveta. Članice in člani sveta smo dobili točno 1980 g težko gradivo z 28 točkami dnevnega reda. Res pa je, da je mnogo točk zelo pomembnih. Mene vznemirja rebalans proračuna 1999 in proračun 2000. Ali bo dovolj denarja za vse želje, predvsem pa nekatere nujne potrebe? Kjer je volja, je tudi pot rešitve.

To pa je že druga zgodba!

Dušan Zagorc

ŽIVLJENJE GRE DALJE

Bilo je razpadajoče jesensko jutro: zaležal sem se, zamudil na zmenek. Telefon je zazvonil, planil sem iz postelje, v somraku poiskal slušalko in odpiral oči kot upokojena Trnjulčica.

- Tukaj Jure. Upam, da te nisem zbudil. Kje si? Z Dragom te že pol ure čakava pri Frku.

- Že prihajam, sem rekel in odložil slušalko. Zgnetel sem se v kopalnico, odprl sem Narodni radio ter ob zvokih hrvaške glasbe naredil iz sebe človeka. Opral sem si zobe, se obril, počesal, oblekel, vtaknil v žep nekaj kun, pobral ključke od stanovanja in - v tem trenutku je znova zazvonil telefon.

- Ne bodi živčen, že prihajam, sem zavpil v slušalko.

- Šte to vi? Ni bil Juretov glas. - Zajemite zrak. Usedite se. Pogovor bo kratek, vendar vsebinsko bogat. Tukaj ena od naših tajnih služb.

Zasmejal sem se. Jure in Drago sta me hotela prestrašiti. Eden od njiju je govoril skozi žepni robec, da bi tako prikriji svoj prepoznavni glas.

- Snemi robec in se ne zajebavaj! - Vi vedno tako grobo?

Tudi Dragov glas ni bil. To sem zdaj že vedel. Bil je nekdo tretji.

- S kom govorim? Mudi se mi. Zmenek imam.

- Zaprite usta in poslušajte. Dogovorili smo se, da po sobotnem porazu naše reprezentance prevzamete mesto državnega trenerja.

- Pomota. Jaz nisem trener Čiro ...

- Z njim se več ne pogovarjamo.

- Anketa je pokazala, da je še vedno priljubljen, nezamenljiv ...

- O tem, kdo je v tej državi zamenljiv ali nezamenljiv, odloča naša služba.

- Kdo ste vi?

- Se nismo predstavili. Tajna policija.

- Kolikor vem, jih je na hrvaškem več.

- Dobro ste obveščeni. Pa tudi mi. Zadnjič ste na tekmi rjovel, kako nogometaši nimajo pojma o nogometu, kako bi vi sestavili boljšo reprezentanco, kako je trener iz igre naredil cirkus, iz nogometa pa politiko ...

- Res sem bil po dolgem času na tekmi, saj je šlo za odločilno tekmo, ali bo poleg Jugoslavije v Evropi tudi Hrvaška. Rezultat je bil neodločen, premalo, da bi se Hrvati lahko uvrstili med reprezentance, ki naj bi prihodnje leto igrali na evropskem prvenstvu. Hrvatom je bila potrebna zmaga, en sam gol prednosti, noben drug rezultat ni ustrezal ... Toda tega odločilnega gola ni bilo. Klel sem kot Madžar, glasno sem delil nasvete, kako ravnati z žogo, in potegnil v glasno nerazpoloženje številne navijače ... priznam, zaneslo me je. Na koncu nisem mogel več gledati tekme, demonstrativno sem odšel, posebno še, ko je tudi Slovenija dobila tri grške gole in postala odvisna od Ukrajine ...

- Vse to mi je šlo skozi možgane kot hitri vlak Mimara med Zagrebom in Ljubljano in dalje v evropsko skupnost ...

- Priznam, priznam. Vse priznam.

- Takšni ste nam všeč, takšnega vas želimo: razumnega, zbranega, agresivnega, Čiro je postal mevza ...

- Vem, v nekem intervjuju je celo rekel, da bi pokleknil pred predsednikom ...

- Točno. Najprej pa je pokleknil pred Jugoslovani ...

- Če je bila tekma med Jugoslavijo in Hrvaško politično dejanje, potem je trener Čiro slab politik, če je bila tekma samo športno srečanje, potem je bil Čiro slab trener, v obeh primerih je bil neuspešen ...

- Govorite nam od srca.

- Meni ga je žal, ker je šarmanten, a za dober nogomet to še ni dovolj ...

- Zlate misli.

- Hrvaški nogomet potrebuje nov koncept, novo vodstvo ...

- Pametno razmišljanje. Vidimo, da smo se obrnili na pravega človeka, najboljšega prihodnjega trenerja, trenerja za novo tisočletje ...

- Na koga? sem zavpil v slušalko, kajti zazdelo se mi je, da se mi posmehujejo.

- Imenovani ste za novega trenerja naše nogometne reprezentance. Popoldne se vidimo na stadionu v Maksimirju.

- Jaz sem novi trener?

- Da.

- Prav. Končno ste našli pravega človeka. To bo prelomnica v zgodovini hrvaškega nogometa. Prevzamam novo dolžnost, vendar pod posebnimi pogoji. Da si izberem svojo upravo. Za glavnega blagajnika želim upokojenega škofa Kuhariča, ker ne bo goljufal in kradel. Za graditelja stadiona bom postavil prijatelja Jureta, propagandist pa bo prijatelj Drago ...

- Odlično.

- Dogovorjeno!

- Bil sem ponosen, ker sem pri tako pomembni odločitvi pomislil na svoj prijatelja, ki sta me čakala pri Frku, ne da bi vedela, kakšne nove dolž-

na tenis, Jure pa se spozna na nogomet kot zajec na računalnik ...

- Pa ti? Pesnik še nikoli ni vodil nogometnega moštva. Poleg tega si kratkovidni tujec, je začel vpiti moj prijatelj, ki sem mu ponudil mesto propagandista v moštvo.

- S kričanjem ne moreš priti do nogometne kariere.

- Samo trenutek, da razčistimo situacijo pred golom! Najprej sem mislil, da me kličeta vidva, zdaj pa vidim, da smo bili vsi trije poklicani. Tajna služba dela res s polno paro.

- In ravno nas tri so našli? Koliko pa je teh tajnih služb?

- Najmanj šest je registriranih.

- In vidva mislita, da povabila moramo sprejeti?

- Če mi pomagata, bom sprejel, je rekel Jure in si pametno prižgal cigareto. Za trenutek je bil podoben Čiru.

- Z vama bi si upal prevzeti to odgovorno dolžnost, vendar samo do volitev, je zamišljeno dejal Drago in si ogledoval svoje nove copate Reebok ...

- Jaz bom počakal na volitve. Mogoče bo takrat vse bolj jasno. Ta poraz

nosti sta dobila.

- Odložil sem slušalko in planil do Frka.

- Prijatelja sta imela polno mizo praznih pivskih čaš.

- To, kar se je zgodilo meni, je tombola, trikrat tri. Tajna policija mi je ponudila mesto novega državnega selektorja, trenerja ...

- Oba sta zamahnila z roko, ko da smo na železniški postaji in se poslavljalata od mene.

- Tudi mene so zbudili in mi ponudili mesto zveznega trenerja, je rekel Jure.

- Pa si sprejel? sem vprašal in se v sebi hahljal od zadovoljstva.

- Sem. Tebe sem angažiral za vodjo dekoracije zelenila okrog igrišča.

- Požrl sem slino.

- Tudi meni so ponudili mesto trenerja. Ti boš pod mojim vodstvom prodajal vstopnice za meddržavne tekme, je rekel Drago.

- To je slaba šala, ti se spoznaš samo

na igrišču je verjetno poraz stranke na oblasti.

- Hja, se je zasmejal Jure. Stranke prihajajo in odhajajo, nogomet pa bo ostal.

- Za nogomet in politiko velja življenje teče dalje.

- Veste, kaj vama povem? Mlada hrvaška reprezentanca bo na koncu prva v Evropi, kajti svet sloni na mladih. Jugoslovanska reprezentanca bo doživela še kup porazov, samo Slovenci bomo šli naprej ...

- Pogledala sta me, ko da sem padel z lune, pomignila natakariči, plačala in odšla.

- Potem se je Jure ozrl in rekel:

- Kako neki te je našla policija, ko ne ločiš jabolka od hrušk!

- Ne razumem, sem mu odgovoril.

- Pa me nista več slišala. Mudilo se jima je na igrišče, kjer se je začel trening. Jaz pa nisem vedel, ali sta šla tja kot gledalca ali kot trenerja.

BRANKO ŠOMEN, FOTO: REUTERS

»Življenje vse dovoljuje, smrt vse odvzame.

Zato iztisnite iz njega najboljšo, kar ponuja - tu in sedaj!«

HUDIČEVSKÉ KORENINE

Dobesedni navedek iz naslova je ena od trditev Antona Szandorja La Veya, ki velja za prvega člana satanove cerkve v Kaliforniji. Na Valburgino noč, 30. aprila 1966, je ustanovil cerkev, v kateri so se povezale najrazličnejše vrvine. Predvsem svet

Prve premikajoče se sličice so mnogi takoj označili za hudičevo delo; satan, temne sile in čarovnice pa so hkrati zelo hvaležne filmske teme. Paleta filmov je široka - bolj zakrita sta recimo Polja smrti, Vodu smrti, čisto odkrito pa se je z morjenjem in zlorabo otrok ukvarjal Fritz Lang v filmu Murder unter uns. Filmi, ki se ukvarjajo s satanom, črpajo vsebino iz različnih virov - svetega pisma, bajk in pripovedi - ali so prirejani po literarnih predlogah. Tak je roman Oscarja Wilda Slika Doriana Graya, da niti ne omenjamo Göttheja in nešteti priredb Fausta.

odpora proti obstoječi kulturi, različne proticerkvene organizacije in gibanja, vsi pa so se navdihovali ob naukih in obredih Aleisterja Crowleya. Crowley sicer zanika obstoj hudiča, kot ga poznamo v svetem pismu, pod luciferjem pa pojmuje neposlušnost Adama in Eve, ki je omogočila zlo in rešila življenje pred dolgočasjem. Satanizem se seveda ne začne komaj leta '66, saj se pojavlja - kot religiozna praksa organiziranih skupin - od 17. stoletja naprej. Satana kot pozitivno osebo pa so častili že v prvih stoletjih našega štetja - od manihejcev, gnostikov do francoskih katarov in nemških luciferiancev. Razen mitov in simbolov pa današnji satanizem nima povezav s podobnimi zgodovinskimi sektami, saj je moderen pojav, ki naj bi postal množičen po letu 1989. Takrat je doživel preporod v Kaliforniji, v ozračju upora in nasprotovanju kulturi pa so tudi Evropejce zamikale vse vrste nedovoljenih aktivnosti. In satanizem so - kot kokakolo - enostavno uvozili z Amerike.

KAKO ČASTITI BELCEBUBA

Pravi satanizem je, ko skupina časti hudiča kot osebno bitje. Obredno čaranje (magija) ne spada v isti žakelj. Razlika je v tem, da satanist časti sile zla in jim služi, obredni čarovnik pa se teh sil poslužuje, da bi dobil zemeljsko moč in vpliv. V središču satanizma je podoba satana kot simbola nepokorščine, upora ter oboževanja sebe in lastne volje. Jedro pa predstavlja črna maša in obred, ki razglša živalsko naravo človeka. Črna maša je 'na glavo' obrnjena katoliška maša in naj bi imela namen, kristjane osvoboditi indoktrinacije. Šlo naj bi za mešanje katoliške maše, preklinjanje Jezusa in nazadnje oskrunjenje posvečene hostije - 'duhovnik' jo vrže na tla in pohodi.

Pri tem izgovarja besede, namenjene Kristusu ('Izgini v nič praznih nebes, ker nisi nikoli obstajal in nikoli ne boš'). Besedo 'bog' zamenjajo s satanom, blagoslove s preklinjanjem. Katoliški teologi trdijo,

Literatura je obsežno področje, saj lahko skoraj povsod najdete kaj hudičevskega. Tako v filozofskih, psiholoških, zgodovinskih, religioznih ali literarnih delih. Prvine satanizma očitajo že psihoanalitikoma Jungu in Reichu, nepogrešljiv je Markiz de Sad, prav tako nekatere Hujsmansove knjige; Roskoffova Zgodovina hudiča pa je monumentalno delo.

Se strinjate z navedeno trditvijo?

Opa, opa, da ne spadate med satanist(k)e tudi vi?! Nikar se ne delajte, da sploh ne veste, kaj je satanizem! Je čaščenje in služenje luciferju, hudiču, satanu ali kakorkoli ga pač imenujete, lahko tudi ljubkovalno - belcebub.

Kot satanu naklonjene ali z njim obsedene so obdolgžili številne umetnike. Z njim naj bi bili povezani: pesnika Baudelaire in Carducci, violinist Paganini, sploh pa vsi, ki so igrali rock'n'roll, danes pa rock, hard rock ali heavy metal. Ti svoje simpatije do belcebuba sploh ne skrivajo, ampak ga odkrito opevajo.

Na 'črno listo' so prišli vsi - od Elvisa Presleya, Chucka Berryja, Rolling Stonesov do Led Zeppelina, Blacka Sabbatha in seveda AC/DC. Na sončni strani Alp satanu niso ušli slovenski heavy metalci Pomaranča pa Chateau in Requiem. Med bolj znane 'hudiče' pa spadata tudi Magnifico in Pero Lovšin. O glasbi in širokem pojmovanju hudiča še to: »Ta glasba je danes odlična medij, prek katerega satanistične misli dosejajo mlade ljudi. Vsak konec tedna, vsako petkovo in sobotno noč drži hudič v svoji oblasti tisoče in tisoče mladih po neštetihih diskah.« (Družina, št. 33, 1996)

da častilci satana po črnih mašah kradejo, skrunijo cerkve in pokopališča, koljejo in žrtvujejo živali, vsemu temu pa naj bi se pridruževalo tudi spolno nasilje. Glavno razpoznavno znamenje satanizma je peterokraka zvezda, vendar (vem, da ste takoj pomislili, a satanizem ni komunizem!) obrnjena na glavo. Pentagram, kot jo imenujejo, naj bi z dvema krakoma, obrnjenima v zrak, predstavljal hudičeve rogove.

Včasih je v zvezdi skicirana kozlova glava in napis satan - T pa obrnjen narobe. Znamenje satanizma naj bi bil tudi na glavo obrnjeni križ.

EN SATAN NI ENAK DRUGEMU

Častilcev luciferja pa ne mečejo v isti koš, razdelijo jih na različne tipe. *Racionalistični* tip: satana ne pojmujejo kot osebo. Hudič je simbol svetovnega nazora, ki nasprotuje katoliški cerkvi in zagovarja uživaštvo. Je simbol prestopka, razuma in vsega, kar krščanska morala prepoveduje. Gre za neke vrste ateizem - čaščenje razuma, narave in življenja. *Okultni* satanisti izhajajo iz pogleda na svet, kot ga podaja sveto pismo, a se postavljajo na povsem nasprotno stran. Kot poseben tip satanizma 'strokovnjaki'

Tudi pokrajina ob Muri ni imuna - v Rogašovcih so ljudje poleti skoraj vse noči prenašali nemir in bili prepričani, da ga povzročajo satanisti. Izkazalo se je, da je mladina med počitnicami preganjala dolgčas s popivanjem in preglasnim druženjem. Ker se oblačijo večinoma črno, so postali v očeh sosedov častilci hudiča. Prestrašeni pa so ljudje - zase in za svoje živali - tudi v Dolnjih Slavecih, kjer naj bi skupina mladih dejansko ubijala črne mačke in pila njihovo kri, žive kokoši pa natikala na kole. Eden od fantov naj bi pristal tudi v bolnišnici, saj se je z mačjo krvjo zastrupil. Je to satanizem? Pravzaprav je vseeno, kako tako morbidna dejanja poimenujemo. Lahko rečemo le, da so taki ljudje bolj hudobni kot njihov gospodar, saj še hudič kokoši ali mački ne bi storil nič zalega.

opisujejo tudi *satanizem doma med uživalci mamil*, ki naj bi se izražal v orgijah in nasilnih dejanjih. *Luciferstvo* - pripadniki vidijo satana kot dobro in potrebno bitje.

Ste se kje našli? Nič hudega! Sicer pa, ko boste prihodnjič v kom videli hudiča - že Jean Paul Sartre je napisal: »Pekel smo ljudje.« Torej med nami kar mrgoli peklenščkov.

VITO

Spravljam se za vse

Bila sem ena od mnogih ljudi, ki so iskali nekaj več. To počneš, če imaš težke probleme, ali pa se ti nekaj »teško« lepega zgodi in si tega ne znaš z ničemer pojasniti. Meni se je v Ljubljani zgodilo nekaj fantastično lepega, lepšega, kot je sploh mogoče pričakovati. Nisem vedela, kako ravnati, kako se do tega obnašati. Iskala sem odgovore, bredla in se spraševala, kako je mogoče, da se mi zgodi nekaj, na kar nisem pripravljena. Meni, ki obvladam položaj, meni, ki ne priznavam Boga, kajti on je za revne, neizobražene, izgubljene. S prijateljem sem hodila na nekakšne seanse. Tam se je govorilo o indijski filozofiji, o meditaciji, pa je bil to totalni dolgčas. Neki študentje so mi vsiljevali horoskop, čeprav sem se branila, me je potegnilo. Vse skupaj sem povezala s proučevanjem človeka, ker je moje največje veselje, razkrivati globine človeka, in stopila na strahotno napačno pot ...

Pri mami sem začutila, da ima odprte neke kanale, in zvelkla sem jo v ta drek. Drugega poimenovanja si ne zasluži. Bil je v začetku devetdesetih, ko mama s temi stvarmi še ni imela nobene zveze. Oče je šel na neko poslovno potovanje v Ljubljano in v hišo prinesel »šlogarske« karte. Pri pospravljanju sem to našla in nekaj mi je reklo: Mama ima močno intuicijo, zakaj ne bi poskusila ... In šla sem jo učiti, čeprav sama o teh stvareh nisem veliko vedela. Nisem bila krščena, nisem imela pojma o Bogu, verjetno se je zato vse to dogajalo. Tako se je ta najin greh začel in vesela sem, da zdaj to lahko javno pripovedujem, saj je vse skupaj šlo. Jaz sem mamu v to povlekla, jaz sem krivec, nase sem prevzela vso odgovornost. Skupaj sva se zato opravičili, se pokesali in ostal je samo prah. Zdaj vem, tega ne smeš nikomur

Sabrina Marija Babič iz Ljutomera, absolventka pedagogike, ki se ta hip ukvarja z zadnjim izpitom in diplomsko nalogo. Procesi ozaveščanja kot vrste tretmajev motenja v vedenju osebnosti: »Že zelo dolgo me privlači psihoanaliza, zato takšna diplomatska naloga. To in psihologija me življenjsko oplajata. Ukvarjam se tudi s prevajanjem v angleščino, kar pa zna biti včasih dolgočasno, zato bi se rada ukvarjala z reševanjem problemov drugih. To ne pomeni, da sama kljub vsemu zdaj nimam več problemov. Imam jih, ampak še več sem jih razrešila in s temi izkušnjami zmorem pomagati drugim.«

za nazaj, grehe ...

Sabrinina
izpoved

napraviti, če ga imaš le malo rad. Priporočam vsem ljudem, naj se »šloganju«, horoskopom in vsem podobnim zadevam izognejo na tristo kilometrov. Ali v cerkev ali sedi doma in delaj pošteno to, kar hočeš, samo ne išči dalje po tej poti!

Srečanje z Jezusom

Kršćanstvo je ponavadi stvar tradicije družine, če pa, kot jaz, ne odraščaš v krščanskih okoliščinah, pa še v političnem smislu je bilo obdobje komunizma, se naenkrat znajdeš v stanju, ko začneš iskati Boga. Malo nesramno zveni, ampak nekoč sem v Ljubljani preprosto šla preizkusit, ali je res Bog. Kako? Enostavno sem vprašala: Bog, povej, ali si? To je bilo skrajno nesramno, saj danes vem, da Bog je, le jaz tega nisem verjela. Zaničevala sem kristjane, ki grdo oblečeni, revni in ubogi hodijo v cerkev, sebe pa sem imela za nekaj posebnega. Ob tem vprašanju Bogu sem se nenadoma zavedla, da sem vse svoje ideje izčrpala in da je vse prazno. Ponovila sem vprašanje in prišel je odgovor. Jezus Kristus. To je bilo tisto, bilo je stoodstotno! Kaj, se ne da povedati. To je edina stvar, ki je ne moreš z ljubeznijo prodati sočloveku. Si to, kar si? Nič drugega. Ko ti zmanjka moči, greš v cerkev, se napolniš z vso sveto čistostjo. Moliš.

Bog je Jezus Kristus! Zgodila se mi je verska rast in čutim, da jo bom imela do konca življenja. Ni nujno, da bom ostala v cerkvi, da bom tako noro pobožna, kot sem zdaj, ampak spravljam se za nazaj za vse svoje grehe. Se bom pa držala Boga, absolutno, do konca življenja. Vsakršna druga pot bi bila zdaj neumnost, resnična neumnost. Če ne zmoraš stopiti k tistemu, kar je popolno, ko ni več ničesar, se lahko izgubiš, tudi ponovno! Vsaj enkrat na teden se grem napolnit, dobim blagoslov in po tem gre vse po maslu. Meni zdaj gre vse po maslu!

Bog me v nič ne sili. Nikoli. Sam se moraš odločiti, ali hočeš dobiti vse, potem ti on odgovori ... Krščena sem bila pred dvema letoma in pol za Sabrino Marijo. Prekrasno je bilo to,

kar se mi je zgodilo. Večina ljudi se sploh ne zaveda, kakšen zaklad nosijo v sebi od krsta in ga ne aktivirajo, jim pa kljub temu v življenju vedno stoji ob strani. Menda v večjih mestih 80 odstotkov staršev ne krsti dojenčkov in jih s tem zaznamujejo, kot so mene. Krst ni zaveza, da boš hodil v cerkev, samo obliko duše ti da. Kot pogan pa tega nimaš. Jaz sem bila brez tega varovala, brez te obleke 32 let in moja velika sreča je, da me je Bog rešil pred to brezobličnostjo. Imam zaupanje, popolno zaupanje v Boga.

Imam svoje materialne cilje, ne bi želela biti revna in trpeti v nečloveških razmerah, nikakor. Imam roverja 200, majhnega, veliki se mi zdijo grdi, želim si majhno hiško na samem in imam svoje zasebne želje, drugo materialno bogastvo me ne zanima. Želim si osebnojnega in duhovnega bogatstva, to je bistveno.

Sicer pa me ne skrbi, kaj bo jutri. O tem bomo jutri! Ampak zavedati se moraš, da si ti materialno bitje sedanjosti, tega trenutka, in da si večno bitje. Kaj bo po smrti? Nihče ne more iz nič biti nič. Velika skrivnost je, iz česa so naše duše nastale že pred rojstvom, in enako velika skrivnost je, kaj bo z njimi po smrti. Ampak če si iz nečesa nastal, potem greš naprej ...

Vendar bom o tem previdna ... Tisti, ki je ustvaril večnost, bo tudi vedel, kam me dati. Jaz se ne spomnim, da bi spočela sebe, ni odvisno od mene, kdaj bom umrla. To je v večjih rokah ...

Objavljeni so povzetki iz Sabrinine izpovedi. Dela okrog dve uri trajajoče izpovedi - okrog 30 minut njenega zaključnega dela - iz tehnično nepojasnjenih razlogov ni na kaseti. Sliši se samo nerazumljivo brundanje. Je morda to človeškemu razumu nedosegljivo in nerazumljivo sporočilo, skrivnost ... Naj to ostane.

ŠTEVILČNI ANEAGRAM

Numerologija
– skrivnosti števil

Kakšen bo vaš šef v ponedeljek?

Z nekom boste imeli prihodnji teden pogovor, na osnovi katerega bo prišlo do pomembne odločitve, zato ni vseeno, kakšne volje bo tisti dan oseba, ki bo odločala o vaši usodi. Če boste to vedeli, se na pogovor lahko pripravite tako, da njegovo odločitev usmerite sebi v prid. Morda vam bo pri tem pomagal aneagram. Do njega pridete v tem primeru s pomočjo števil. Beseda anea je grškega porekla in označuje številko devet. Po mnenju starogrških filozofov obstaja devet osnovnih karakternih skupin, ki jih lahko spoznamo tudi s pomočjo števil.

Vsaka karakterna skupina ima pozitivne, negativne in splošne lastnosti. Na osnovi teh si lahko ustvarite sliko človeka, s katerim boste imeli opravka.

Kako pridete do številke: izpišite datum, ime in priimek osebe, katero proučujete. Primer: Miha Rek, 3. 11. 1999 (pri številah za črke upoštevamo njihov vrstni red od 1 do 25. Črke s preglesi upoštevajte, kot da preglasa ne bi imele. Y je 26, X je 27): $14 + 10 + 9 + 1 + 18 + 6 + 12 + 3 + 11 + 1 + 9 + 9 + 9 = 111 = 1 + 1 + 3$

3. novembra 1999 bo imel torej lastnosti, ki so opisane pod številko 3. (Preizkus: izračunajte številko vašega prijatelja, sodelavca ali sorodnika in na koncu dneva preverite točnost številčnega aneagrama.)

Lastnosti enice:

Pozitivne: moder, tolerant, racionalen, dosleden, moralen, objektiv, razumen
Splošne: idealist, reformator, urejen, učinkovit, kritičen, nagnjen k ocenjevanju
Negativne: pravico kroji po svojem prepričanju, netolerant, okrut, nagnjen k kaznovanju

dvojke:

P: velikodušen, razumevajoč, nesebičen, uslužen
S: prijateljsko razpoložen, pripravljen pomagati
N: nagnjen k intrigam, hipohondriji, rad prevladuje, čuti se kot žrtev, zato vsem nekaj zameri

trojke:

P: samozavesten, energičen, ambiciozen, rad se kaže v javnosti, prilagodljiv
S: rad tekmuje, stremi za uspehom, učinkovit, preračunljiv
N: arogant, rad izkorišča druge, rado ga zanese, maščevalen, nagnjen k čudaštvu

štirice:

P: Kreativni, dober opazovalec, resen in zabaven, čustven, pošten, močna osebnost
S: romantičen, obremenjen sam s seboj, vase zaprt, čudaški, nepraktičen, sanjaški
N: depresiven, nagnjen k obupavanju, nagnjen k raznim oblikam odvisnosti in samomoru

petke:

P: vizionar, dober dar opažanja, nagnjen k novostim, originalen, poln razumevanja
S: razmišljujoč, analitičen, spekulativen, ekscentričen, zaide v skrajnosti, samostojen
N: osamljen, ciničen, nagnjen k prevladi, požrešen

šestice:

P: vliva zaupanje, je za sodelovanje, rad ugaja, lojalni, odgovoren
S: poslušen, tradicionalen ali rahlo nazadnjaški, pasiven/agresiven, razdvojen
N: nezanesljiv, odvisen, paranoičen, iracionalen, defenziven

sedmice:

P: gorečnejši, sanjač, dostopen, živahen, praktičen, veseljaški, ugajalen
S: ljubitelj umetnosti, filozofski, ima velike zahteve, velikodušen
N: neobčutljiv, odvisen, nagnjen k paniki, rad eksplodira, raztresen, ima preganjavico

osmice:

P: velikodušen, hraber, močan, odločen, želi zmagati
S: podjeten, agresiven, osvajalen, nagnjen k ustvarjanju svojega carstva
N: diktator, neusmiljen, svojeglav, nagnjen k zastraševanju, bojeviti, maščevalen

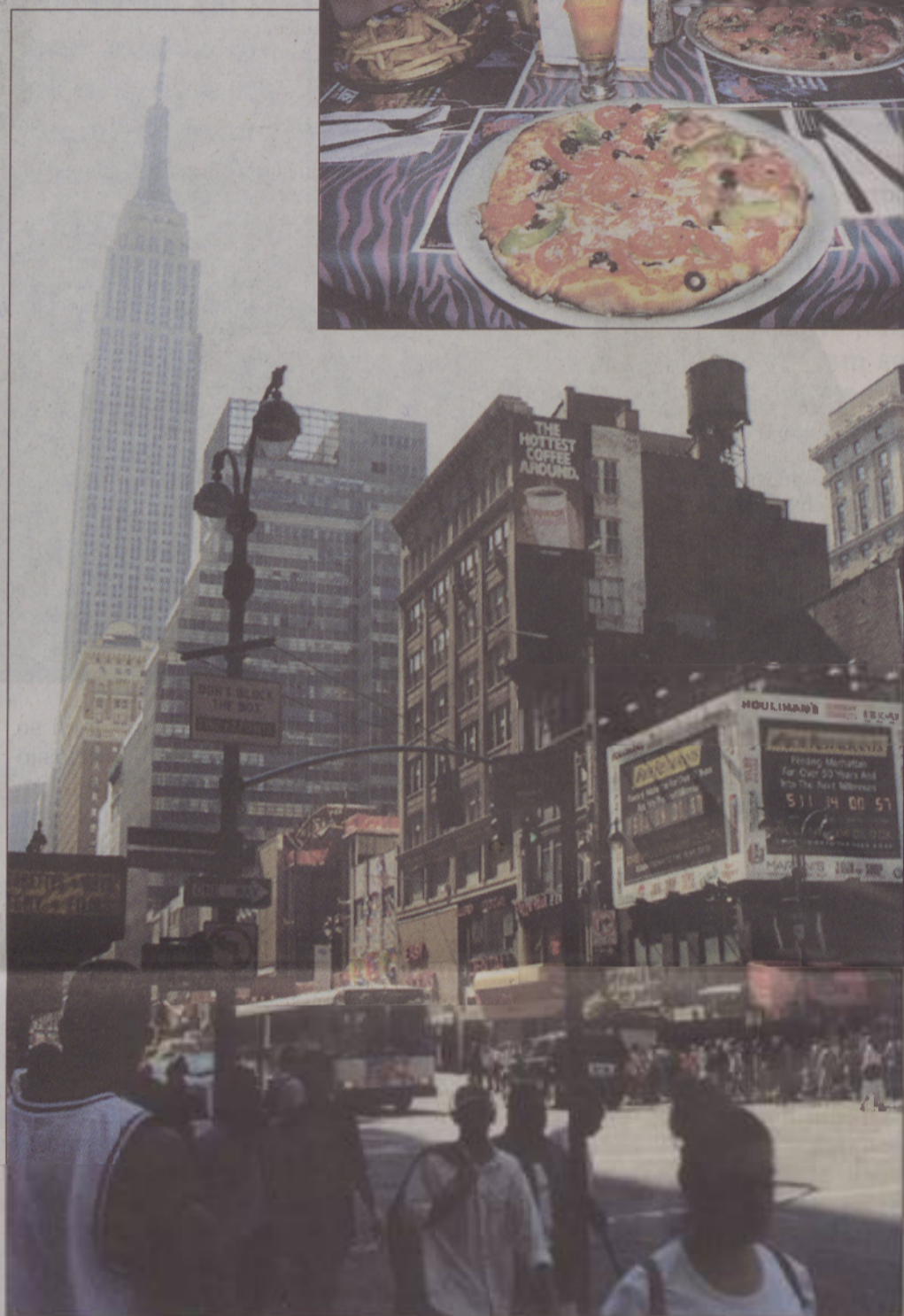
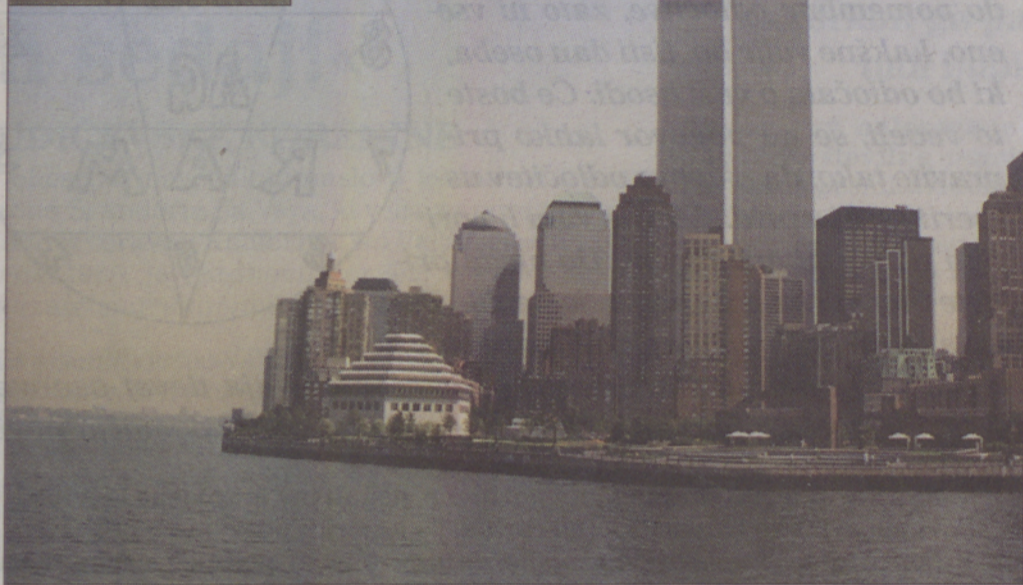
devetke:

P: vedno zadovoljen, optimist, stabilen, razumevajoč, dvomi vase, rad pomaga
S: ležeren, pasiven, nagnjen k samoponiževanju, nagnjen k hitrim odločitvam
N: izogiba se konfliktom, skriva svoje občutke, trmast, nemaren

Veliko jabolko, v katero je ugriznil Dejan Fujs, je od zunaj najlepše na svetu. To so ugotovili tudi nekateri črvi, ki so se zagrizli v njegovo notranjost. Okus jabolka je odvisen od tega, v katero polovico ugrizneš. Ne bojte se, zaradi Velikega jabolka ni zaspala še nobena Snežuljčica.

This Is Not

America

Letalo družbe Swissair je po skoraj devetih urah letenja s kolesi podrsalo po razbeljeni asfaltni stezi, od katere je kar puhtel vroči avgustovski zrak, prenapolnjen z vlago. Švicarji so bili tudi tokrat točni kot ura, saj smo kljub zamudi na letališču v Zürichu pristali »on-time«. Gneča na letališču JFK je bila tudi tokrat popolna. Takšna pač, kakor se za deželo z 250 milijoni prebivalcev in več milijoni turistov spodobi. Prvo ameriško presenečenje bi se dalo poimenovati Schengen, le da Američani pri preverjanju potnih listov nimajo posebnih vrst za prebivalce Evropske unije in za vse preostale na modrem planetu, temveč potnike ob prihodu razdelijo na tiste iz Združenih držav in na tiste od drugod. Seveda si lahko mislite, kdo je čakal dlje, da mu je hrusta carinica s preveč kilogrami v potni list odtisnila odrešilni žig z napisom »U. S. Immigration«. To pa je bilo tudi vse.

Nizozemska napaka

Vrata letališča so se odprla in prepuščeni smo bili svetu, ki ga nekateri poznajo samo iz filmov in televizijskih nadaljevanj. Bilo je, kakor da bi skozi ogledalo stopili v neki drugi svet, ki je še najbolj podoben mravljišču, ki drvi proti prihodnosti s hitrostjo dvesto kilometrov na uro. Ker pa Američani pravijo »Živi in pusti živeti!«, se morajo tudi obiskovalci temu prilagoditi. Nizozemci se še danes tolčejo po glavi, ker so leta 1664 takratni Novi Amsterdam prehitro prodali Britancem. Današnje Veliko jabolko, kakor še pravijo temu ameriškemu vele mestu, je dobilo ime New York. Mesto sestavlja pet upravnih enot: Manhattan, Queens, Bronx, Brooklyn in Staten Island. Vsaka od enot ima vsaj toliko prebivalcev kot vsa Slovenija. Mesto je mešanica kultur, navad, poslovnega in umetniškega sveta. Pravih staroselcev že dolgo ni več, vsakdo, ki ga srečaš, ima prednike in sorodnike na drugem koncu sveta. Tudi Brutus, taksist, ki vozi Yellow Cab. V nasprotju s svojim imenom in gromozansko postavo je bil prijazen. Kakor večina Američanov, ki sem jih srečal pozneje. Ob vsem temu človek razmišlja, ali so res takšni po naravi ali se samo delajo. Odgovor je postal toliko bolj jasen, ko sem po ameriških predpisih ob vsakem plačilu, pa naj si bo v taksiju ali v lokalni, moral odšteti dodatnih 15 odstotkov za napitnino. Kljub vsemu so moji možgani, razpihani od klimatske naprave v avtomobilu, po dobri uri vožnje do Manhattanu porinili daleč v podzavest stereotip o tem, da me bo že takoj po prihodu sredi neznane dežele oropal neznanec, ki ne zapravlja časa za sončenje.

Blišč in beda

Široke avenije, nekoliko ožje in nanje pravokotne ulice, betonske in steklene hiše, ki namesto dreves silijo v zrak, zvok koles, ki butajo ob tere, ki prihaja skozi rešetke v pločniku, pod katerimi je podzemna železnica, in ogromna množica pločevine in pešcev, ki se le stežka umaknejo nasproti idočemu na širokem pločniku. 3500 cerkva, 200 nebotičnikov, 500 galerij, 150 muzejev, 238 gledališč, 100 nočnih klubov, 50 plesišč. Ljudje vseh ras in starosti, skoraj 100 tisoč brezdomcev. Blišč, ki ga prikazujejo filmi, in beda, ki jo skriva Amerika. Toliko, da boste vedeli, da vsi ne živijo v najvišjem nadstropju nebotičnika v stanovanju s 300 kvadrati in se ne vozijo z limuzinami. Velika večina v nasprotju s tistimi, ki jih vidimo v nadaljevanjih, vsak dan pomiva tudi posodo, pere perilo, hodi v trgovine in se izogiba gneči na aveniji s predragimi trgovinami.

Kravate na stopnicah

Kar se tiče hotelov, so v New Yorku neznansko dragi. Veliko jabolko je tretje najdražje mesto na svetu. Čebelnjak, v katerem sem preživel slab teden, se je imenoval New York Service Center. Ne bom izdal, koliko je stal, toda glede na ceno, greh, ki sem ga storil, ni bil velik. Pred odhodom iz hotela sem se namreč iz Slovenca prelevil v Francoza in sobarice so ostale brez svojih 15 odstotkov. Pa so mi nato vseeno dali odvezo. Pripadniki ene od verskih ločin so jih na ulici na daljavo delili kar vsem. Tudi borznim posrednikom, ki so med svojo malico v kravatah prišli posedat na stopnice v bližini Wall Streeta. Vsi v Ameriki ne malicajo v restavracijah s petimi zvezdicami.

Dekle v zelenem

Tajil bi, če ne bi priznal, da sem v New Yorku najprej ubral pota običajnega turista in osvojil Manhattan. Tega nisem storil z desetmetrsko črno limuzino in s šoferjem, temveč kar lepo peš. Dekle, ki skrbi za razsvetlavo pred morskim vhomom v New York, ni bila oblečena ravno po modi. Vsi tisti, ki si predstavljate, da belina Kipa svobode, ki so ga Američanom podarili Francozi, odseva daleč naokrog, živite v zmoti. Kip svobode je zelene barve. Patina časa je opravila svoje delo, poleg tega je ves posran od nadležnih galebov, ki obletavajo Liberty Island, na katerem stoji. Kip je obrnjen proti odprtemu morju, v pozdrav vsem enajstim milijonom priseljencev, ki so prišli med letoma 1892 in 1954 z ladjo v Ameriko. Čeprav se ne spodobi, kaže dekle hrbet dvojčkoma, ki se na obali dvigata visoko v nebo. Twinsa sta najvišji zgradbi v New Yorku in imata podobno vlogo kot World Trade Center v Ljubljani. Empire State Building na Peti Aveniji, ki je bil prvi nebotičnik v New Yorku in s katerega se ne mečejo tako pogosto kakor z njegovega ljubljanskega brata, se po višini lahko skriva v njuni senci. Vendar zato toliko bolj uživa sončnost slave. Nanj se je obešal že King Kong, leta 1945 je vanj treščilo letalo, zdaj pa računajo vstopnino za obisk razgledne terase v 86. ali v 102. nadstropju. Pravzaprav so v Združenih državah pravi mojstri za to opravilo. Človeku bi iztisnili zelence iz denarnice tudi, če bi si ogledoval samo verice v Centralnem parku.

Tek s hamburgerjem

Njegove trate so edini kraj, kamor hodi večina posedat, na piknike, steze po parku pa so idealno tekališče za vse tiste, ki se ukvarjajo z džogingom. Zaradi debelosti, ki je objela večje število prebivalcev Novega sveta, so telovadnice z opremo za fitnes eden od najboljših virov dohodka. Če boste v New Yorku zagledali shirano žensko, ki z walkmenom na robu življenjskih moči teka po cesti, se ne vznemirjajte.

Ne bo umrla in ne beži pred tolpo razgrajčev, je samo ena od fanatikov, ki jim je odveč še najmanjši kilogram. V najslabšem primeru pa teče proti restavraciji s hamburgerji. Sam sem raje izbral sprehod čez znameniti Brooklyn Bridge, ki šteje čez krepkih sto let. Pot v avgustovski vročini ni najkrajša, in znova so se znašli najbolj podjemni. Voda, ki jo prodajo na sredini mosta, je trikrat dražja od liste v restavracijah.

Drag je tudi hamburger v McDonald'su, ki stoji v gledališkem središču na Broadwayu. Vrata je odprl lakaj v belih rokavicah, v nadstropju je pianist igral najlepše skladbe musicalov, natakarij pa me je prijazno odpeljal do mize. Bilo je kakor v najboljši restavraciji, dokler ni sanjskega občutka pregnal vrešoč glas natakarije, ki ni prepevala odlomka iz Mačk ali iz Fantoma iz opere, ampak je spraševala: »Big Mac or McChicken?« Na koncu smo požrli tudi to.

Kje so Združeni narodi?

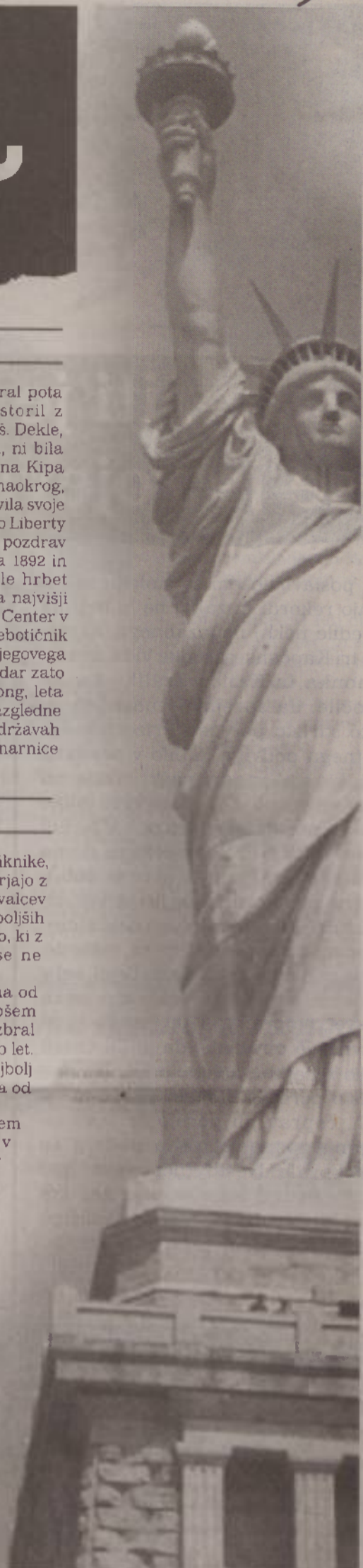
Kako je pravzaprav čudno, da človek, ki pride v New York lahko izbira med različnimi jedmi različnih kultur, na koncu pa se odloči za preizkušeni McDonald's. V China Townu bi mi gotovo postregli s pekinško raco, v Little Italy s testeninami. Slovenske restavracije nisem našel, sem pa zato najbolje jedel pri Slovincih. Z Robijem Poredošem, ki živi in dela v New Yorku za Slovensko tiskovno agencijo, smo se kar dvakrat zapovrstjo odpravili k patru Križologu, ki vodi slovensko cerkev Tako velikega

žara in tako prijaznega patra v življenju še nisem srečal. Moji načrti o obisku Soha in Greenwich Villagea so zaradi dobre družbe padli v reko Huston. Ob odhodu do hotela sem pregnal še eno zmotno prepričanje o nočnih nevarnostih New Yorka. Če se giblješ po glavnih ulicah, je verjetnost, da te kdo napade, majhna, toda bogne daj zaviti v kakšen mračni kotiček, če ne želiš pohoditi klošarja ali končati večer brez premoženja. Eno od najbolj obljudenih nočnih središč je Times Square, kjer reklamni napisi osvetljujejo ulice v vseh mogočih barvah, cestni umetniki pa služijo drobšč z igranjem na različne instrumente. Delo ni lahko. Gotovo težje kot voziti rumeni taksiji.

Na Brutusa nisem več naletel, sem pa bil razočaran, ko eden od taksistov, kateremu je vzor gotovo prvak formule ena, ni vedel, kje je stavba Združenih narodov. S pomočjo mojega zemljevida smo problem rešili, sam pa sem si mislil svoje o izobraženosti taksistov in o pomenu Združenih narodov za Američane.

Utopija

In potem, ko ugotoviš, da je zaradi Monice tudi Bill Clinton krvav pod kožo, da bi bilo potrebno poslati na ulice New Yorka soboške komunalce, da je standard sicer višji, življenje pa prehitro, da bi ga uživali, se začneš spraševati, kdo je bil sploh tisti, ki je govoril o Ameriki kot o obljudeni deželi, kjer se cedita med in mleko. Tudi čez lužo moraš najprej zavihati rokave, če želiš uspeti. Možnosti so sicer dane vsem, toda še daleč od tistih, ki jih prinašajo soap opere, filmi s srečnim koncem in filmski zvezdniki, ki so bili v svojem življenju najprej natakariji. To ni Amerika, ki jo poznaš, to je Amerika, ki jo doživiš.

Pod spretnimi prsti Kapčank nastajajo slastni pereci.

1+1+1=400

Tri
ženske in
štiristo
perecev v
enem
dnevu

Še z riti je teklo, ko se je rojeval rekord

V poslavljajočem se stoletju se rojevajo rekordi in zakaj ne bi tudi mi naredile nekaj nepozabnega, so menile tri Kapčanke - Irenke Vida, Irenke Simonka in Katica Zsálik - ter se odločile, da sprejmejo naročilo za peko štiristo perecev. Prizorišče enkratnega podviga je bilo v nekdanji šoli, kjer so modri vaški očetje na veselje svojih boljših polovic že dolgo od tega postavili krušno peč. V bližnji preteklosti ni bilo kmečkoga doma brez takšnega ognjišča in ve se: dobro krušno peč so varovale hišne vile, ob »gluhih« pa plesale »cumprnice«. Kapčanska je primerna za rekorde. To pa ni nič takega, bi kdo dejal, saj v lendavski okolici, ko deklica priveka na svet, najprej zagleda perece in že zdavnaj je obveljalo, da je po vaseh toliko receptov, koliko je hiš. Vendar štiristo perecev v enem dnevu ni od muh, čeprav jih pečejo še tako izkušene gospodinje. Za podvig so potrebovale dvesto kilogramov (pol gladke in pol ostre) moke, več kot deset litrov mleka, ustrezno količino kvasa, sol, sladkor, jajca za mazanje.

Naši predniki so že zdavnaj trdili - ta ugotovitev pa še danes velja -, da

mena zapečenost. Dobro vzhajano testo se voljno prilagodi spretnim prstom, ki zelo hitro oblikujejo tanka peciva. Ko se ognjeni zubli v krušni peči spremenijo v krotko žerjavico, se

Osnovni recept za 20 tankih perecev: 1 kg moke (pol ostre, pol gladke ali rajši samo gladke, kajti pereci iz same ostre moke se preveč trgajo), mlačno mleko in velika žlica sladkorja za vzhajanje 3 dag kvasa, sol. Preden dodamo vzhajani kvas in sol ter zamesimo ob dodajanju mlačnega mleka, naj presejana moka nekaj ur počiva ob prijetni sobni temperaturi. Voljno testo za oblikovanje mora biti mehurčasto, ne pretrdo. Okrogle perece spletemo iz dveh kot kazalec debelih, približno 30-35 cm dolgih krakov, podolgovate pa dobimo z ovijanjem testa na 20 cm dolga na palice razrezana kuruzna stebila (->kukuršče-). Preden damo v peč, zgornji del namažemo z jajcem, da dobi zlato rumeno skorjo, in pečemo v segreti pečici pri 150-170 st. C. Za izboljšanje okusa gospodinje dodajajo še margarino, belo olje ali domači »zabel«.

Skupinska slika s pravimi pereci: Rózsi Csincs, Katica Zsálik, Jani in Irenke Vida, Irenke Simonka ter pravi prekmurski pereci »hókkön sült«, ki jih drugje ne poznajo.

so preste tem bolj krhke, čim več »srage« steče s kuharičine riti in stropa. Kot vsaka modra ugotovitev, tudi ta temelji na izkušnjah: recept je lahko različen, le zamesiti je treba vedno enako temeljito, potem pa mehurčasto in ne preveč trdo testo pustiti vzhajati v toplem prostoru. Pri štiristo perecih se to petkrat ponovi ...

Glavne odlike perecev so krhkost, pravilna okrogla oblika in zlatoru-

peka lahko začne. Po petem toplem pecu počasi ugotoviš, da pri šestem lahko poješ le tisto, kar je v sredini okrogline ... Sonce se je odpravljalo za obzorje, ko so Kapčanke pri preštevanju prispele do ... 397, 398, 399 in ŠTIRISTO! Nam pa je še preostalo, da smo posneli skupinsko sliko s pereci. Teh je bilo toliko, da vseh niti nismo mogli spraviti na fotografijo ...

Ella Pivar

Ponavljamo razpis!

Voščilnice

Tatovi obuvali krave

Negovska grofica tiščala nos v stranišče

Vse mogoče se je nekoč dogajalo širom po Slovenskih goricah, po Prlekiji. Revščina je bila in ljudje so kradli kot srake. In delali so od jutra do večera pri kmetu za »špane«, za hrano, za streho nad glavo, za kos zemlje ... In če niso bili pokorni, so leteli čez prag ...

Obuvali krave, da bi zakrili sledi

Naše krave je na neki način obula narava. Obdarila jih je s parklji. Tako se jim ob premikanju težkega trupa po ostru površini podplati ne izrabijo. Toda tokrat teče beseda o kravah, ki so jih nekoč v Slovenskih goricah obuvali tatovi govedu in še česa.

Jože Tišler, doma iz Grabšinec, nam je pripovedoval, da so se v Slovenskih goricah in po Prlekiji nasploh nekoč klatile tolpe, ki so se jih kmetje bali. Mnogi so bili ob govedo. Od konca prve svetovne vojne in do druge, v času gospodarske krize, je bilo najhujše. Skupine tatov so v glavnem sestavljali sorodniki. Ti so bolj »fkup« držali in ni prihajalo do medsebojnih izdaj.

Da bi prikrili sledi, so govedo in teleta obuvali v ponošene čevlje, običajno narejene iz svinjskega usnja. Obutev so natakli živini na tace in jo obrnili v nasprotno smer hoje. Okradeni kmetje so bili zaradi tega zmedeni. Niso našli kravjih odtisov in niso mogli zasledovati tolovajev.

»Ja, ja, res so nam tolpe kradle živino iz hlevov.«

Klavnice ob reki Ščavnici

Ukradene živali so običajno odvekli k reki Ščavnici ali k bližnjim potokom. Tam so jih zaklali in razkosali. Črevesje in neuporabne dele so odvrgli v deročo vodo. Meso so si člani skupine razdelili ali ga po tajnih poteh spravljali do mesarjev, ki so bili z njimi skrivno povezani. S tem so se nekateri ljudje preživljali in mesarji so prihajali do cenejšega mesa, ki so ga naprej drago prodajali. Nekoč so kradli živino, perjad, danes krađejo zlikovci luksuzne avtomobile ...

Grofica je gledala v stranišče

Gospod Tišler ve povedati marsikaj zanimivega. Precej neobičajnih dogodkov iz preteklosti mu je opisal oče. To se je na primer dogajalo na Murskem vrhu. Tam je imela negovska graščina vinograde. Ko je prišla grofica nadzirat svoje viničarje v času dozorevajočega grozdja, je najprej pogledala v siromakovo stranišče. Če je tam zagledala grozdne peške, je poklicala biriče. Oni so postorili svoj nasilniški obred. Tisti viničarji, pri katerih je odkrila največ pešk, so se morali izseliti iz viničarske bajte. Za njih se je začela kalvarija. Ponižno so morali iskati drugo borno streho nad glavo.

Gospodarjevi otroci kradli

»špane«

Kmetije v Prlekiji so še po drugi svetovni vojni obračunavale delo težakov s »špani«. Oče Karl Tišler, katerega kmetija v Grabšincih je včasih merila več kot 30 hektarjev, je imel spravljene »špane ali »plehece« (neke vrste denar, ki je veljal med kmetom in dninarjem) v košari na krušni peči. Prepričan je bil, da so tam na varnem. Za skrivališče pa so vedeli gospodarjevi otroci. Ko so bili težaki opiti, so bili korajžni in so si upali nagovoriti gospodarjeve otroke, da jim prinesejo »enega špana«. Nekaterim je to uspelo.

Ob določenih večerih je delal gospodar obračun. In tako je imel dninar v žepu več dokazil. Bilo je, kot da je težačil dan več. »Špani« so se delili na cele, polovične in na četrtinke.

Gospod Jože Tišler je v Grabšincih doživljal marsikaj zanimivega. Foto: F. Š.

Obračun »na pametivo«

Težaki oziroma dninarji (viničarji, kočarji) so prihajali h kmetu na obračun opravljenega letnega dela »na pametivo« oziroma na dan nedolžnih otrok. Temu dnevu se reče tudi tepežni dan in je 28. decembra. Navada je bila, da so lahko otroci le to dopoldne simbolično topli svoje starše.

Obračun je bilo slovesno opravilo. Za veliko mizo v »prednji hiši« je sedel gospodar. Pred njim je bil zvezek za dninarje. Posestnik je imel tam napisano, koliko prevozov je opravil viničarju. Koliko ogonov zemlje mu je dal v najem. Koliko voz listja iz njegove »šume« si je viničar odpeljal ...?

Vsak kmetov opravek je bil ovrednoten z dnevi dela. Kmet je dneve seštel in težaki so mu dali na mizo težko prigarane (in »sfehtane«) »špane«, ki so si jih prislužili med letom. Na dan obračuna je kmet postregel z »rdečko«.

Zanimivo je, da so bili težaki najbolj zadovoljni, če so ostali kmetovi dotžniki. Dolg jim je zagotavljal delo v prihodnjem letu. Zadovoljni so bili, če so bili dotžni vsaj dva dni dela. Bila je revščina, ni bilo kruha in dninar je dobival pri kmetu hrano.

Zamudniki brez zajtrka

Gospod Jože Tišler se spominja, da so uporabljali tovrstno obračunavanje na jurjevskem območju vse do leta 1970. Oče ga je pošiljal ob nedeljah popoldne k dninarjem z naročilom, da naj pride naslednji dan ali dva dni delat na njihovo kmetijo eden od hiše. Včasih so potrebovali iz viničarije dnevno tudi po dva ali več težakov. Reveži so ponujali lastno delo sami. Zadovoljni so bili, če so dobili hrano. Če so prišli na delo pred osmo uro, so dobili zajtrk. Zamudniki ničesar. Zajtrki so bili krepki žganci, kisló zelje, goste juhe ... Malica je bila med deseto in enajsto. Dobili so kruh z zaseko, »pacane murke« ... Pili so jabolčnik s sodo bikarbono, da so se lažje odžejali. S tem je kmet prikril, če se je jabolčnik že vlekel. Poleti se je hitro kvaril in se ga je brez sode težko pilo.

Tako je bilo torej »v dobrih starih časih«.

FRANČEK ŠTEFANEČ

Naš natečaj za izvirne noveletne voščilnice za mistično leto 2000 se ni doživel pravega odziva. Ena sama pošta je prispela od Grada. Lujza si je takole zamislila svoje voščilo: Za Vaš likof Van zelen vse najbokše: SLEDNJA POŠTA, LITER MOŠTA, NIKA NE KOŠTA.

Verjamemo, da imate veliko idej, da pa je bil čas malo prezgodnji, zato razpis ponavljamo. Najboljše, najbolj »odštekane« bomo seveda nagradili. Na delo torej Vase voščilnice nam pošljite na dopisnicah ali v pismu do 15. novembra na naslov: Vestnik Pen, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota, s pripisom Voščilnica.

MOBILNA TELEFONIJA PRERAŠČA V OBSEDENOST

Mobilni telefon – moški ponos?

In kaj menijo o zadevi na osnovnih šolah drugi?

Dominika Sraka, psihologinja na OŠ III v Murski Soboti: »Ljudje smo različni, saj je vsak človek enkratna in neponovljiva celota. Obstajajo različni razlogi za nakup mobilnega telefona mladoletni, šoloobvezni osebi. Zadeve ne moremo kar tako posplošiti, vendar nekaj skupnih rdečih niti obstaja. Gre za novost in predvsem mladi so zelo dovzetni za sprejemanje novosti. Mladim pomeni telefon biti moderen, biti »in«. Hkrati je pomembna postavka v razvoju mlade osebe, da jo družba sprejme, da je podobna drugim, predvsem vzornikom. V večini primerov se s telefoni zelo radi postavijo pred vrstniki, podobno kot s cigaretami. Po drugi strani pa daje veliko težo nakupu praktičnost takega telefona.«

Se na osnovnih šolah srečujete s težavami?

»Trenutno posebnih težav ni, več jih je bilo lansko leto. Starši in tudi osnovnošolci so dovolj ozaveščeni, da imajo telefone med poukom izklopljene. Seveda so izjeme, a težava še zdaleč ni tako velika kakor v drugih, večjih slovenskih mestih. Zgodi se, čeprav ne pogosto, da telefon izgine. V glavnem gre najverjetneje za kraje.«

Trditev, da je uporaba mobilnih telefonov prerasla v pravo obsedenost, bi bila smešna, če ne bi bila skrb zbujujoča, že kar žalostna. Od uvedbe mobilnih telefonov v osemdesetih letih so se le-ti zelo izpopolnili in razmnožili. Danes zvonijo na avtobusnih postajah, ulicah, v trgovinah, pisarnah in žal tudi v šolah. Starši kupujejo otrokom telefone, pri tem pa ne pomislijo na negativne učinke nakupa. Ne mislim le na škodljivo sevanje, ampak tudi na upravičenost nakupa. Je aparat res potreben osnovnošolskemu otroku? Nočem, da bi dobilo tako razmišljanje negativni prizvok, saj imajo navsezadnje tudi mobilni telefoni zelo koristne lastnosti, ki marsikdaj zasenčijo negativne. Nikogar ne bodo motili mobilni telefoni osnovnošolcev, dokler jih imajo med poukom izklopljene. Vsekakor telefon ni primarna dobrina, toda kljub temu je postal nezamenljiv pripomoček raznim poslovnem pri poslovanju. Današnji poslovneži niso izjema. Pogosto se obnašajo otročje. Telefon nosijo za pasom, glasnost zvonjenja je maksimalna, pogovore opravljajo v restavraciji in preglasno, da človek še jesti ne more v miru. Marsikaterega taka debilna in postavljaška dejanja milo rečeno jezijo. V restavraciji se počutiš kot na avtobusni postaji. Gre res za

tako pomembne posle, da ne morejo počakati dvajset minut?

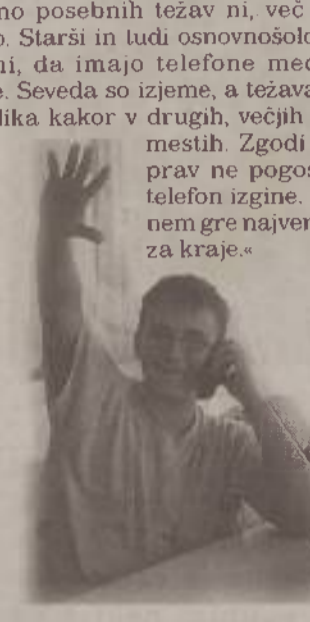
Matej, 14 let. Mobilni telefon sem si kupil sam, denar zanj so mi dali starši. Uporabljam ga za pogovore z vrstniki in prijatelji. Na dan opravim približno za 400 tolarjev pogovorov. Med poukom imam telefon izklopljen, saj nikakor ne bi hotel biti v ospredju v negativnem smislu.

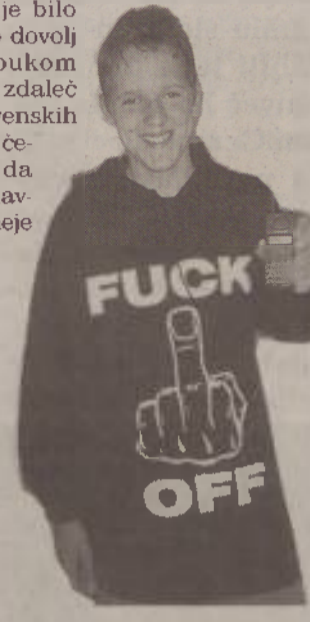
Andreja, 14 let. Obsojam vrstnike, ki ne izklopijo telefonov med poukom, saj vem, da jih je več, ki se s tem aparatom postavljajo. Hkrati premišljuje o dejanjih starejših, ki se podobno vedejo v restavracijah. Ali ne bi tudi oni morali izklaplirati telefonov?

Petra, 13 let. Telefon so mi kupili starši. Uporabljam ga za pogovore s prijateljicami. Čeprav imam mobilni telefon, uporabljam običajni telefon kakor prej. Daljši pogovori z mobijem so predragi. Žal je na naši šoli kar nekaj učencev, ki se s telefoni postavljajo.

Tomas, 14 let. Denar za telefon so mi dali starši, toda kupil sem ga sam, saj novosti na tem področju redno spremljam. Na dan porabim približno 300 tolarjev in telefoniram ob pomoči kartice. Obsojam učence, ki med poukom »pozabijo« izklopiti telefone.

Aleš, 14 let. Kot opažam, imajo že učenci petih razredov mobilne telefone. V sedmih in osmih razredih ima mobilne že polovica učencev. Nosimo jih pri sebi, saj v šolskih torbah niso varni. O škodljivem sevanju pa tako kakor moji sošolci ne premišljujejo preveč.

Vsi osnovnošolci so učenci osmih razredov, doma iz Murske Sobotice in lastniki mobilnega telefona. Enotno obsojajo vrstnike, ki s telefoni motijo pouk, a žal premalo premišljujejo o škodljivih vplivih telefona na zdravje.

Kot zanimivost naj omenim, da ima kar precej mladih Romov mobilni telefon, to pomeni, da visok standard družin ni poglavitni kriterij za nakup popularnih mobilijev.

Niti v sanjah ne pričakujem, da bo članek spremenil nemoralne navade uporabnikov mobilnih telefonov, dovolj je sporočilo, da marsikom »trgate« živce. Z velikim veseljem želim, da vam med malico pade v kožarec!

ACI

Od 28. oktobra do 25. novembra HOROSKOPEN Pripravljajo: Agencija Hogod

za mlade od 6. do 96 leta, ki priznavajo ljubezen

OVEN (21. III. – 20. IV.)

Dinamičnim ovnom se obetajo številne priložnosti. Do druge nedelje v novembru ne pretiravajte v nobeni zadevi: živite in ukrepajte umirjeno. Ob vsem tem bodite samokritični in tudi previdni. Če boste to upoštevali, bo vaša bilanca izredno pozitivna. Tisti, ki imate željo oziroma možnost: zdaj je čas, da spremenite službo. Proti koncu meseca boste občutili željo po lenarjenju.

BIK (21. IV. – 21. V.)

Za bika prihaja mirnejše obdobje. Zaradi vpliva Saturna niste bili najbolje razpoloženi in to se zdaj začne popravljati. Več optimizma bo in tudi energije. Seznanili se boste z neko skrivnostjo. Lažje in enostavneje bo, če boste verjeli sodelavcem, kot pa, da bi preverjali, kaj je res in kaj ni. Po navadi vam je težko karkoli spremeniti, toda tokrat boste morali ponujene spremembe sprejeti.

DVOJČKA (22. V. – 21. VI.)

Tudi če izgubljate, se zdaj ustavite, drugače boste izgubili še več. Na pustite, da vas nekdo k nečemu nagovori. Sicer pa je pred vami burno in nemirno obdobje tako na Sicer pa je pred vami burno in nemirno obdobje tako na intelektualnem kot materialnem področju. Ste močna oseba, zato v sebi ponovno najдите moč, da boste lahko pravo, zato v sebi ponovno najдите moč, da boste lahko pravočasno reagirali in se zaščitili. Mogoče je, da se nekje na poti srečate z zanimivo osebo. Mogoče bo problem z grlom.

RAK (22. VI. – 22. VII.)

Kaj kmalu boste občutili olajšanje in zadeve bodo začele potekati po vaši želji. To velja tako za posel kot v zasebnem življenju. V začetku meseca ne prehitujte časa, ker boste sicer imeli nepotrebne napore. V tem času se raje posvetite družini ali prijateljem. To pomeni, da obdobje pred vami ni primerno za večje poslovne odločitve.

LEV (23. VII. – 22. VIII.)

Rešitev za denarne probleme je blizu, vendar brez vašega truda ne bo nič. Po desetem v mesecu lahko začnete z akcijo. Kritično obdobje pride okrog dvajsetega v mesecu. Vmes se bo pojavilo obdobje, ko boste polni šarma in optimizma. Izkoristite ga v odnosih z ljubljenimi osebami ali s tistimi, s katerimi bi si želeli biti blizu. Zdravstvenih problemov ne ignorirajte.

DEVICA (23. VIII. – 22. IX.)

Obdobje pred vami je izredno pomembno. Ker ste si pripravili dobro osnovo, imate možnosti, da se vse dobro izteče. Zdjaj sta potrebni mirna kri in hladnokrvnost. Obkroženi ste s številnimi prijatelji in pozornostjo, česar mogoče včasih niti ne opazite. Zgodila se bo velika sprememba. Nekomu v vašem okolju se zdi neka zadeva zapletena, vam pa zelo enostavna. Zaradi tega lahko pride do prepira ali grdih besed.

TEHTNICA (23. IX. – 22. X.)

Stvari so krenile ne bolje, zato zdaj vztrajajte in se zanesite predvsem na sebe. Ne verjemite obljubam. Včasih pretiravate z analizami in enostavne zadeve »proučujete« z raznih zornih kotov. Tako ustvarjate sami sebi nepotrebne zaplete. November bo prinesel določeno umirjanje in perspektive v osebem življenju, zato odvrzite črne misli.

ŠKORPIJON (23. X. – 21. XI.)

Mogoče boste naredili nekaj, kar bo presenetilo vašo okolico, zato bodite previdni. Predvsem pazite in bodite previdni, če boste v tem času čutili posebno željo po agresivnosti ali akciji, v kateri se lahko poškodujete. Svoj temperament raje vložite v delo, in to predvsem zato, ker se vam tu obeta dokaj zanimiv in uspešen posel. Denarno ne stojite ravno slabo, kaže pa se tudi možnost postranskega zaslužka.

STRELEC (22. XI. – 21. XII.)

Počutite se dobro, čeprav ne bi mogli reči, da je vse v najlepšem redu. Optimizem in moč vas tudi v prihodnje ne bosta zapustila, zato boste probleme in stresne situacije dokaj enostavno razreševali, zato tudi v prihodnje skrbite za dobro fizično kondicijo. Po desetem v mesecu si vzemite malo premora ali vsaj ne začnite kakšnih večjih poslov. Včasih je v ljubezni potrebno malo več razumevanja in tolerantnosti.

KOZOROG (22. XII. – 20. I.)

Včasih premalo zaupate okolici in se zato, ko gre za kakšno rešitev problema, zanašate le na sebe. To lahko pripelje do tega, da se osamite bolj, kot bi to sami želeli. Včasih je dobro sprejeti nasvet prijateljev ali tistih, ki vam želijo dobro. Imate veliko pozitivnega in to premalo izkoriščate. V drugi polovici novembra se bodo stvari obrnile na bolje. Pomembno odločitev pa sprejmite šele po štirinajstem.

VODNAR (21. I. – 19. II.)

Vzemite življenje takšno, kakršno je. Dosedanje izkušnje vam govorijo, da je v glavnem lepše. To naj bo osnova za vaš optimizem, ki vam včasih splahni kar tako, brez vzroka. Vsekakor morate delati, če hočete žeti. Izogibajte se konfliktom v službi. Kmalu se bo zgodil lep dogodek, ki bo imel daljnosežen pomen. V domačem okolju bo potrebna akcija. Če se bo pokazala priložnost, odpotujte, četudi le za en dan.

RIBI (20. II. – 20. III.)

Mnogo razmišljate, vendar večkrat na nepravilni način. Tako včasih po nepotrebnem obremenjujete okolico. Saj ne dvomite o svojih dejanjih, a včasih potegneta po nepotrebnem napačno potezo. Poslušajte dober nasvet in aktivirajte zdrav razum. Stvari se bodo presenetljivo hitro obrnile na bolje. V tem času se posvetite prometu, družinskemu življenju, kajti tukaj se lahko zgodi kaj neprijetnega.

Najbogatejši
Američani

Kot vsako leto, je revija Forbes tudi letos razglasila štiristo najbogatejših Američanov.

Da se je ponovno našel na prvem mestu Bill Gates, lastnik Microsofta, nihče ni bil presenečen. Njegovo bogastvo je ocenjeno na 85 milijard (ne milijonov!) dolarjev.

Ted Turner je šele na 21. mestu, časopisni magnat Rupert Murdoch pa takoj za njim, 22. Med hollywoodskimi zvezdami so najbogatejši George Lucas, Steven Spielberg in Oprah Winfrey.

Dve, ki se
bosta slekli

Nič nimata skupnega. Edino to, da se bosta kmalu slekli in za to dobili lepe denarce. Največ bo dobila Naomi Campbell.

Za prvi Playboy v novem tisočletju (normalno, da bo izšel januarja) se bo fotografirala med kopanjem v mleku in igranjem z velikim zajčkom iz čokolade.

Winona Ryder pa se bo slekla v dveh scenah filma *Girl Interrupted*, ki govori o skupini deklet na psihiatrični kliniki. Winona že ima izkušnje iz tega okolja, saj je konec lanskega leta resnično prebila nekaj tednov v takšni bolnišnici. Strlo jo je, ko se je sprla in razšla z Johnyjem Deppom.

Potem ko je neštetokrat izjavil, kako srečen je s svojo dolgoletno partnerko Keely Shaye Smith, in da se kljub temu z njo ne namerava poročiti, si je Pierce Brosnan, bogve zakaj, naenkrat premislil. S svojo partnerico bo zvezo zdaj tudi uradno potrdil. Hollywoodski opravljalci so bili na ta par kar precej jezni. S svojim dokaj urejenim življenjem namreč nista dajala »gradiva« za njihove rubrike.

Nekdanja B. B. in danes kot Hranilka živali

Brigitte Bardot – 65 let

Še vedno je lepa. Še vedno ima polne ustnice, zaradi katerih je ob koncu petdesetih, šestdesetih pa še tudi sedemdesetih let kot simbol seksa marsikateremu moškemu zmešala glavo. Še vedno je postavna in še vedno ima bujno grivo, čeprav je zdaj že siva in jo po navadi skriva pod ruto. Ostala je takšna, kakršna je. Svojega obraza nikoli ni namenila lepotni operaciji. Ko jih je imela petdeset, je govorila: »Staranje je zakon narave. Sprejemam ga, vendar ga nimam za lepega. Žalostno je imeti mladostni duh in telo, ki popušča.« Zdaj pri 65 letih je mišljenje nekoliko spremenila: »Ljubim vsako svojo gubo.«

Brigitte je v dvajsetih letih posnela šestdeset filmov in bila trikrat poročena. Danes so ji dali Francozi vzdevek Hranilka živali. Njena hiša je dom za trideset mačk in osem psov, ki imajo absolutno prostost. Lahko pridejo celo v kapelico, ki jo je zgradila na svojem posestvu, da bi se tam v miru pogovarjala z Materjo božjo.

Rodman je nepopravljiv

Nedolgo od tega smo pisali, kako se je zaradi pretepa v nekem lokalju znašel pred sodiščem nekdanji as NBA-lige Dennis Rodman. Tudi tokrat ne bo nič drugače, saj je bil spet poreden. V nočnem klubu Sunset Strip je skoraj posilil Bridgette Chaker, hčerko v času twista znanega pevca Chubbyja Chakerja. Punca ga seveda toži, zaradi nadlegovanja kajpak. In kaj je bilo oziroma kako se je zgodilo? Rodman si je pred njo slekel spodnje hlače, z roko pa segel pod njeno krilo. Bridgette to seveda ni bilo všeč, zato se je branila s klofutami, vmes pa so, na poziv njenega zaročenca, pritekli policisti. Ker se je močno upiral, so ga vklenili in tako odpeljali na zaslišanje. Ker je bil to že drugi izpad v kratkem času, tokrat kaznen verjetno ne bo ravno nežna.

Dekle
meseca

je tokrat Kimberly Spicer iz Detroita. 17. januarja jih bo našela dvajset. Pri moških obožuje romantičnost, pozornost in nežnost. Ne mara važičev, lažnivcev, grobijanov in tistih, ki ne bi spoštovali njenih želja. Pravi, da se predvsem drži svoje življenjske filozofije, ki pravi: »Sledite svojim sanjam in srcu, pa naj drugi mislijo, kar hočejo.«

Mlada Karmen Plazer se je s skladbo Ritem poletja predstavila na finalni oddaji Marjanca na TV SLO. Začela je sodelovati s producentom Martinom Lesjakom (ex STAYERC PRODUCTION) in obljublja še več ritmičnih skladb, ki bodo nastale pod peresi novega producenta, besedila pa bo prispevala Darja Pristovnik, članica plesne skupine Make Up.

Vivian je med poletjem malce počivala, sedaj pa se je že pognala v trdo delo. Pripravlja nov album, razširila je svoj krog sodelavcev in soustvarjalcev. Drugače pa bi rada dokončala svoj študij ter nastopila na kakšnem od večjih izborov, kot sta na primer EMA in MMS.

Skupina Stayerc production je dvignila prah na slovenski glasbeni sceni s predelavo dveh partizanskih pesmi, združenih pod naslovom Na juriši! Na štajerskem je bila pesem pravi poletni hit. Martin in Borut pripravljata izid plošče in seveda promocijsko turnejo po Sloveniji. Poleg tega naj omenimo še, da na trg prihaja nov izdelek z naslovom Migaj.

Dandanes si že vsi želijo postati pevci. Pojejo igralci, pojejo politiki, pojejo voditelji in Miša Molk vsekakor noče zaostajati za nobenim od teh. Miša se je že pred leti znašla v vlogi pevke in zelo rada je sodelovala z Giannijem Rijavcem. Po nekaj letih premora je spet zapela v mikrofona, tokrat za svojo oddajo Res je. Za tiste, ki vam je Mišino petje všeč, bo kmalu pripravljena plošča in kaseta, za tiste, ki ga ne marajo, pa obstaja še velika izbira drugačne glasbe.

VSloveniji obstaja glasbenik, ki ga ni treba posebej predstavljati in ki ne potrebuje posebne reklame ob izidu najnovejših izdelkov, saj se kar sami prodajajo, in to kar za med.

Najbrž ste že uganili, da govorimo o Adiju Smolarju, in najbrž ste že kar sami izvedeli, da je njegova nova plošča že v prodaji, in prav gotovo tudi veste, da nosi naslov Je treba delat, in tudi to, da je na njej dvanajst skladb in nič novega.

Zvelikim veseljem vam zdaj zagotovo lahko sporočimo, da je Miran Rudan skorajda popolnoma okreval. Po hudi prometni nesreči, ki se mu je pripetila to poletje v Portorožu, so bila namigovanja o njegovem zdravju in okrevanju zelo različna. Miranu se je nasmehnila sreča v nesreči ne nazadnje tudi zato, ker je še mlad in krepak. Zdaj so ga že videli, kako vozi avto in tudi za nove nastope se že dogovarja. Kako bo začel svoje, lahko bi rekli novo življenje, pa vam ni treba ugihati - z glasbo seveda in novo skladbo, skladbo novega začetka.

Miran s kolegom Vladimirjem Čadežem preizkuša, kako bi zazvenela v duetu.

Če fantov še niste ujeli na kakšnem živem nastopu, si jih boste lahko v kratkem ogledali tudi na televiziji, saj so že končali s snemanjem prvega videospota, in če bo šlo vse po sreči, se lahko že veselite prihodnjega leta, saj fantje obljublajo, da bodo 10. obletnico svojega obstoja zaznamovali z novim izdelkom.

Na koncu omenimo še vse člane skupine: Marjan Uljan (vokal), Matej Ivančič (bas kitara), Leon Strnad (kitara), Marinko Tičak (bobni) in Karel Jaksetič (klaviature).

VILI RESNIK - DALEČ JE AMERIKA

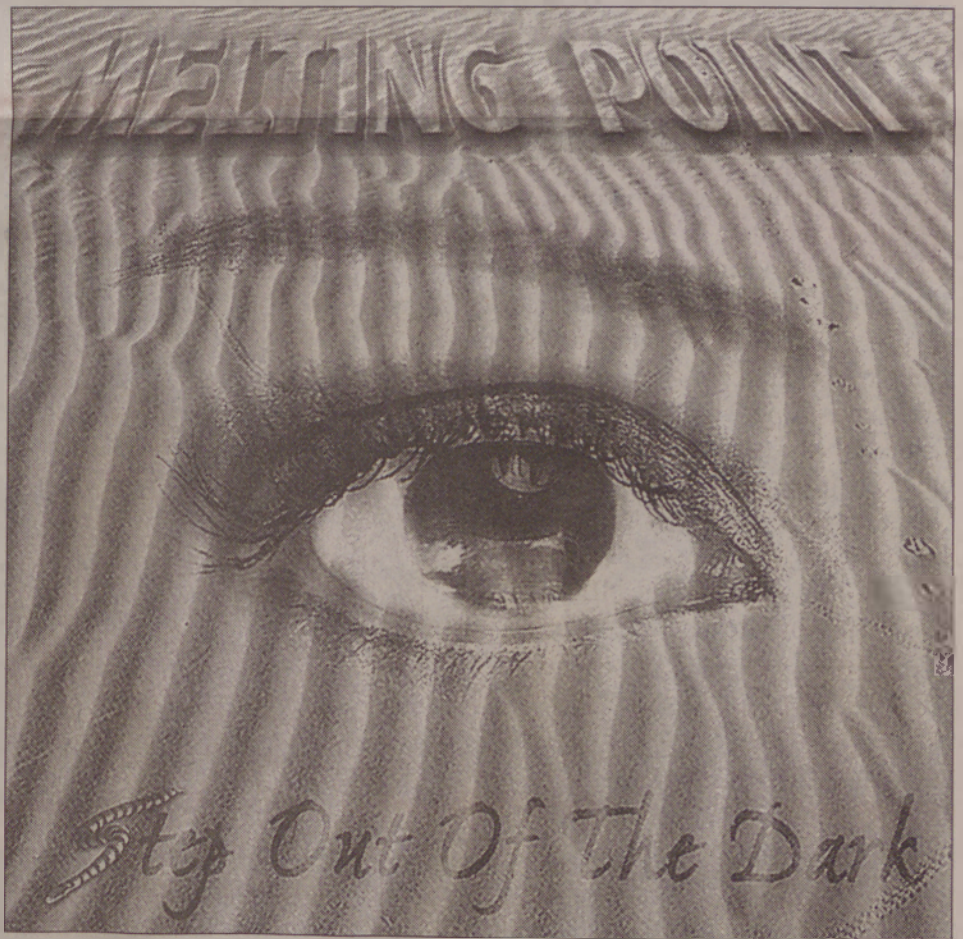
Vili Resnik je prehodil, prevozil in preletel že mnogo poti, videl mnogo dežel, različnih ljudi in njihovih navad.

Med sodelovanjem s skupino POP DESIGN je bil tudi v Ameriki, v deželi, o kateri sanja vsak glasbenik, v deželi velikih priložnosti. Tudi on je sanjal o prodoru na svetovno glasbeno sceno in takrat je spoznal, da je Amerika zanj zares daleč. Tam je glasbenik v popolnoma drugačnem položaju kot pri nas in ne nazadnje je Vili to okusil tudi na Evrosongu pred dvema letoma na Irskem.

V pesmi Daleč je Amerika pove, da naj lastovke odletijo kar brez njega, saj dobro jutro, najlepše jutro je lahko le - kje? Poslušajte Vilijevo novo pesem in dobili boste odgovor.

MELTING POINT

Že veste, kaj je pomen teh dveh besed? Torej pod točko 1 pomeni melting point tališče, pod točko 2 pa je to glasbeni duo dance ritmov in dance skladb, ki ga sestavljata Dušan Dvoršak in Aleksander Cavallieri. Kot tak je nastal leta 1996, čeprav segajo glasbeni začetki v leto 94. Melting point se lahko že pohvali s svojim albumom, ki sta ga naslovlila: Step out of the Dark (Stopite iz teme). Seveda si želita kot vsi drugi glasbeniki prodora na tuje tržišče, zato je večina skladb, oziroma skoraj vse, v angleškem jeziku. Glasbo, besedila in aranžmaje prispevata sama, pri petju pa jima priskoči na pomoč pevka Petra Pečovnik, ki si je nadela umetniško ime Pearl. Ta je prispevala svoj vokal v skladbi Featuring. Duo je te dni pripravil remix skladbe The Confession, ki jo že lahko slišite po radijskih valovih, sicer pa je skladba v originalu na prej omenjenem albumu.

PISMO

Pozdravljeni!

Smo desetčlanska glasbena skupina po imenu HOBBY BRASS BAND. Naš obstoj sega v daljno leto 1997, ko se je sredi leta skupina začela formirati. Tako torej slavimo letos drugo obletnico delovanja, ki smo jo zapečatili s posneto CD-ploščo.

V skupini so poleg ritem sekcije (kitara, bas kitara, klaviature in bobni) še tolkala (kongi) in kot že samo ime pihala oz. trobila (pozavna, saksofon in trobenta). Da pove pihala se boljša in dobi pravi zven in pomen, se potrudila naša vokalistka.

Naši nastopi so se vrstili na raznih prireditvah, otvoritvah in določenih večerih, nastopili pa smo tudi na soboških in dnevnih, in sicer leta 1998 v rednem programu in letos pri otvoritveni ceremoniji. Glasbene vode so nas zanesle v blues, jazz in soul, včasih pa se lotimo tudi latinsko ameriških stilov. Seveda si želimo čimveč nastopov, vsekakor tudi zunaj Murske Sobote, in da bi nas občinstvo čimbolj spoznalo (če nas še ni). In še člani »benda«:

Mojca Györek
- vokal
Peter Bico
- pozavna
Bojan Pap
- trobenta
Miha Györek
- saksofon
Andrej Marušič
- trobenta
Andrej Grabar
- tolkala
Blaž Bejek
- kitara
Željko Marušič
- bas kitara
Ladislav Györek
- klaviature
Franc Sever
- bobni

Bralci Péna se predstavljajo

- Rodila sem se pod nesrečno zvezdo
– v petek popoldne, na Petrovo in Pavlovo
- Kljub vsemu so bili v mojem življenju tudi srečni trenutki

Vojna mi je prinesla najlepše čase

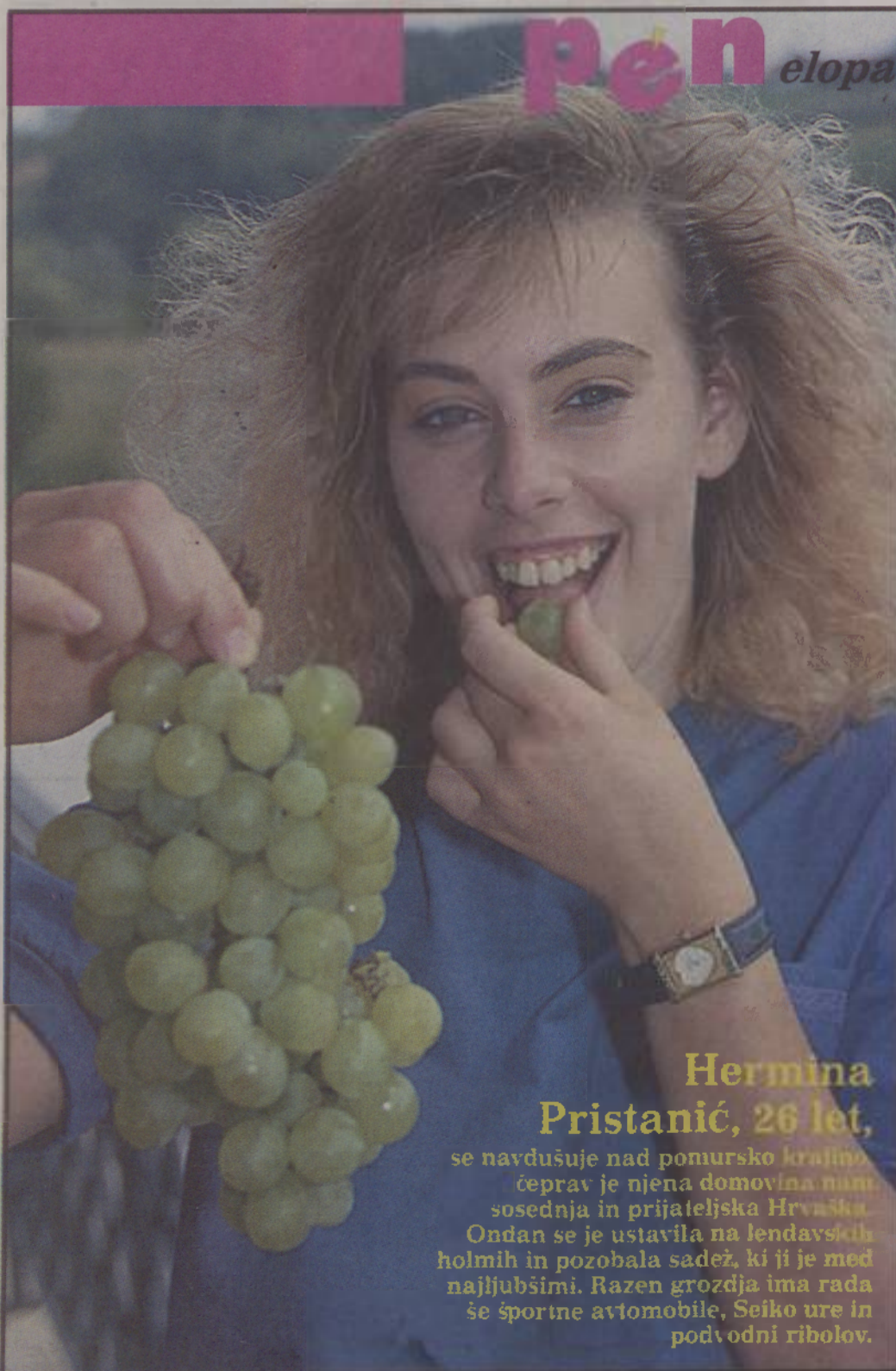
Na otroška leta nimam posebnih in še zlasti ne lepih spominov. Bila sem najstarejši otrok v družini, zato sem morala tudi največ delati. Rada bi se izučila za šiviljo, toda starši mi tega niso omogočili. Ko mi je bilo trinajst let, so me poslali služiti kot gospodinjsko pomočnico k teti v Srbijo. Tam sem preživela eno leto. Nato sem bila nekaj časa doma, potem pa sem se spet morala podati med gospodinjske pomočnice v Maribor. Morda bi tam tudi ostala, če ne bi prišla 2. svetovna vojna. Dobila sem delo v avstrijskem turističnem kraju Maria Zell, takrat mi je bilo najlepše v mojem življenju. Res se mi je zelo dobro godilo, tako da vojne sploh nisem občutila. Eden od hotelirjev me je celo nagovarjal, da bi se z njim poročila, toda starši so mi to branili. Fantov sploh nisem smela imeti, razen skrivaj. Tudi doma se nisem smela poročiti z očetom svojih dveh otrok, ker ni bil iz obrtniških

vrst oziroma dovolj premožen. Kljub vsemu sem bila srečna, ko sem ju rodila – najprej sina in potem še hčerko Vero, ki se je izučila za učiteljico in je sedaj veliko skupaj z mano.

Deklica za vse v »ciglarni«

Nekaj deset metrov od naše domačije je ciglarna z uradnim imenom Križevske opekarne. Tu sem dobila delo po vojni in dočakala tudi upokojitev. Bila sem odjemalka strešnikov, kar naj bi bilo sicer moško delo, vendar se ga jaz nisem branila in sem to delo z veseljem opravljala. Če je bilo potrebno, sem tudi kuhala malice, pekla, čistila ... Skratka, bila sem deklina za vse. Zdaj ne grem nikoli več tja, saj me tudi ne vabijo. Zaslužila pa sem tudi večino opeke, s katero sva z očetom skupaj zgradila novo hišo, v kateri živim še danes, čeprav je žal nisem podedovala.

Ko mi je bilo 21 let, smo se fotografirali za družinski arhiv. Spredaj seveda sedita oče Franc in mama Marija, ob nji pa stojita Lojzek in Milica. Fant v vojaški uniformi je Feliks, med njim in bratom Francem stojim jaz, na skrajni desni pa je Janko.

Hermina Pristanić, 26 let,

se navdušuje nad pomursko krajino, čeprav je njena domovina nam sosednja in prijateljska Hrvaška. Ondan se je ustavila na lendavskih holmih in pozobala sadež, ki ji je med najljubšimi. Razen grozdja ima rada še sportne avtomobile, Seiko ure in podvodni ribolov.

Pavla Slavič iz Borec

- Fantov nisem smela imeti, razen skrivaj
- Moj največji konjiček so torte
- Dočakala sem že 77 let; za nekaj centimetrov sem manjša kot v mladih letih, tehtam pa 60,2 kilograma

Imam enega pujska, enega zajčka in tri muce

Fotografije, na kateri bi bila mlajša od 18 let, nimam. Tale posnetek pa je nastal v Mariboru, kjer sem si služila kruh kot gospodinjska pomočnica. Saj sem bila še kar simpatična, kajne?

Spekla sem nekaj tisoč tort

Razen tistih štirih let v avstrijskem kraju Maria Zell sem imela res težko življenje, a nikoli nisem obupala. Ponosna pa sem, bila in sem še, da sem postala daleč naokrog znana po oblikovanju in pečenju tort. Skoraj gotovo sem jih spekla več tisoč.

Vse sem izdelala ročno, torej od ročno pripravljene testa, kuhane sladkorja in čokolade do rož in »cirung« (napisov), kakršnih ne delajo v nobeni slaščičarni.

Te torte so bile v obliki srca, knjige, hiše, golobčka, lovca in Rdeče kapice ... Odvisno je bilo, za kakšno priložnost je torto kdo potreboval – ali za rojstni dan, poroko, krst itd.

Vse sem se naučila tako rekoč sama od sebe in to mi gre še danes dokaž dobro od rok.

Tudi veselje do plesa in petja

Nekaj let sem bila tudi članica domače folklorne skupine, kar me je zelo veselilo, vendar sem morala nehati zaradi boleznih nog.

Nato sem se pridružila skupini ljudskih pevk iz Borec. Spet nekaj prijetnega zame!

Žal pa trenutno ne vadiamo in ne nastopamo, ker je naša voditeljica na zdravljenju.

Želim si, da bi se vse dobro končalo.

Čas si krajšam tudi z branjem, pri hiši ne manjka seveda tudi Vestnik, poslušam radio, včasih gledam televizijo, šivam, kuham, pečem, delam kaj na vrtu ter skrbim za pujska, zajčka in tri muce.

Pripoved
zapisal:
JOŽEF G.
BISTRŠKI

Hiša iz torte, kakršnih sem oblikovala in spekla ničkoliko.

Veliko veselja je prinesel v moje življenje tudi vnuk Marko. Tudi njemu seveda spečem torto, kadar kaj praznuje.

Rada sem tudi na vrtu.